

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дизайну інтерє'ру

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ Олійник О.П.

«___» _____ 2020р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИЦІ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ

«МАГІСТР»

Тема: «Особливості дизайну інтер'єрів офісів»

Виконавець: студент групи ДЗ-201 Корочанський Віталій Анатолійович _____

Керівник: канд. арх., доцент, Олійник Олена Павлівна _____

Консультанти з окремих розділів:

Охорона навколишнього середовища: Фролов В. Ф., д.т.н., доцент

Охорона праці та безпека життєдіяльності: Гулевець В. Д., к.т.н., доцент

Нормоконтроль: Москальцов А. Ю., викладач КДІ

Київ 2020

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 022 «Дизайн»
(шифр, найменування)

ОПП Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Олійник О.П.

«__» _____ 2020р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломної роботи
Корочанський Віталій Анатолійович

1. Тема дипломної роботи **«Особливості дизайну інтер'єрів офісів»**
затверджена наказом ректора від «14» листопада 2020р.
№ 2320/ст
2. Термін виконання роботи: з 05жовтня 2020 р. по 27грудня 2020р.
3. Вихідні дані до роботи: плани приміщень, фасади, розрізи.
4. Зміст пояснювальної записки:
Розділ 1 передумови виникнення та розвитку офісних приміщень;
Розділ 2 функціонально - просторова основа та композиційні особливості
офісних центрів;
Розділ 3. Методичні рекомендації щодо розробки дизайну інтер'єрів офісних
центрів
Розділ 4. Дизайн-проект інтер'єру офісного центру
5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: по поверхові
плани, плани підлоги та стелі, плани з меблями, візуалізація інтер'єрів в
комп'ютерній графіці, фрагменти, деталі, робочі креслення окремих об'єктів.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Збір матеріалів по темі дипломної роботи	05.10.20	
2.	З'ясувати передумови виникнення та розвитку дизайну інтер'єрів офісів	15.10.20- 17.10.20	
3.	Дослідити та проаналізувати вітчизняний та закордонний досвід формування дизайну інтер'єрів офісів	17.10.20- 28.10.20	
4.	Визначити функціонально-просторові основи організації інтер'єрів офісних центрів	28.10.20- 10.11.20	
5.	Розглянути питання кольору та світла	15.10.20	
6.	Сформулювати основні прийоми та засоби формування дизайну інтер'єру офісних центрів	15.10.20- 18.11.20	
7.	Розробка та опрацювання планів, схем, візуалізацій інтер'єрів, умеблювання	18.11.20- 18.12.20	
8.	Підготовка презентації	18.12.20- 21.12.20	

7. Консультанти з окремих розділів

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Охорона навколишнього середовища	завідувач кафедри екології, д.т.н., доцент Фролов Валерій Федорович,		
Охорона праці та безпека життєдіяльності	доцент кафедри цивільної та промислової безпеки, к.т.н., доцент Гулевець Вадим Дмитрович		
Нормоконтроль	викладач кафедри дизайну інтер'єру Москал ьцов Андрій Юрійович		

8. Дата видачі завдання: « 05 » жовтня 2020р.

Керівник дипломної роботи _____ Олійник О.П.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Корочанський В.А
(підпис випускника) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломної роботи: «Дизайн інтер'єрів коворкінг - простору» на: 72 сторінок, 13 рисунків , 4 таблиці, 22 використаних джерел, додатків.

Ключові слова: офіс, ресепшн, робочі кабінки, робочі місця, зона очікування.

Об'єкт дослідження – Дизайн інтер'єру офісних приміщень.

Предмет дослідження – Дизайн інтер'єру офісу

Мета дипломної роботи – Розробити дизайн різних за функціональним призначенням інтер'єру, який буде відповідати всім необхідним вимогам, стандартам, основній концепції; створити комфортне сучасне середовище для роботи та відпочинку.

Методи дослідження. Використані історичний метод, аналіз, синтез, узагальнення, метод порівняння, моделювання.

Наукова новизна. Дизайн-проект інтер'єру з екологічними мотивами, з розробленими різними функціональними зонами, а саме: вхідна зона, робоча зона, зона відпочинку, санітарна зона, які будуть вміщати різні за соціальним значенням приміщення. Робоча зона включатиме розроблені модулі різної конфігурації.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ

- 1.1. Історія дизайну інтер'єру офісних приміщень та еволюція ділового центру. Хронологія розвитку домінуючих типів ділових центрів.....8
- 1.2. Аналіз попередніх досліджень історії дизайну інтер'єрних приміщень.....9
- 1.3. Формування будівель офісних центрів в ХХ столітті11
- 1.4. Аналоги та прототипи сучасних проектів та інтер'єрів офісних центрів (в Україні і за кордоном).....18
- Висновки до першого розділу22

РОЗДІЛ 2 ФУНКЦІОНАЛЬНО - ПРОСТОРОВА ОСНОВА ТА КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ

- 2.1. Архітектурна типологія ділових центрів.....24
- 2.2. Класифікація офісних приміщень.....25
- 2.3. Критерії та організація офісного дизайну.....29
- 2.4. Організація офісного простору34
- 2.5. Освітлення і колір в інтер'єрах офісних приміщень.....39
- Висновки до другого розділу46

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ

- 3.1. Архітектурно-планувальна організація інтер'єрів офісів.....49
- 3.2. Функціонально – планувальна організація офісних приміщень.....49
- 3.3. Ергономічні вимоги до робочого місця та офісних меблів.....51

Висновки до третього розділу.....	52
РОЗДІЛ 4. ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСНОГО ЦЕНТРУ	
4.1. Завдання на проектування.....	54
4.2. Обґрунтування дизайн-концепції та стильового рішення.....	55
4.3. Функціональне зонування.....	56
4.4. Оздоблювальні матеріали.....	57
4.5. Меблі та обладнання інтер'єру.....	60
4.6. Авторські розробки	61
4.7. Охорона праці.....	62
4.7.1.Небезпечні та шкідливі чинники при роботі в приміщеннях.....	63
4.7.2.Забезпечення пожежної та вибухової безпеки.....	66
Висновки до четвертого розділу.....	67
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	72

РОЗДІЛ І. ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ

1.1. Аналіз попередніх досліджень історії дизайну інтер'єрних приміщень

Аналітичний розгляд дизайну як феномену здійснено в роботі теоретика Ю. Горюнової. Автор стверджує, що саме потреби розвитку ринку товарів масового вжитку зумовили виникнення дизайну як явища та сформували середовище для його постійної еволюції [5].

Науковці О.В. Полякова, С.С. Кисіль, Т.В. Булгакова, Ю.В. Півніцька в статті «Еволюція дизайну інтер'єру офісних просторів ІТ-індустрії» провели дослідження розвитку дизайну офісних просторів на основі історико-мистецтвознавчого, архітектурно-планувального, функціонального аналізу. Основою для аналізу стали наукові та публіцистичні статті, вітчизняні та зарубіжні проекти офісних просторів.

В результаті дослідження історичних періодів розвитку дизайну інтер'єру офісних просторів визначено основні періоди їх формування: «кін. ХІХ ст. – традиційний офіс; 1900–30 рр. – тейлористичний офіс відкритого планування; 1950-ті рр. – офіс-ландшафт, 1960-ті рр. – структурний офіс; 1960-80 рр. – кубікли; 2000-ні рр. – кежуал-офіс»[5]. Виявлено плюси і мінуси основних історичних типів проектних рішень організації офісного простору. Розкрито концепцію дизайну сучасних «мобільних офісів» в середовищі офісних просторів відкритого типу планування, було виявлено напрямки просторової організації інтер'єру офісів ІТ-індустрії з кін. ХІХ ст. по теперішній час.

Вони дійшли висновків, що сьогодні офіси ІТ компаній повинні бути максимально стійкими до швидких кадрових змін працівників та типу виконуваних задач, тому їх організація залишається переважно відкритого типу планування. Відокремлені зони та приміщення поліпшують співпрацю, індивідуальні прояви, мобільність та творчу реалізацію проектів.

Отже, «гнучкий робочий простір лишається найбільш ефективною моделлю організації середовища офісу на сьогодні, і, скоріш за все, в найближчому майбутньому також»[6].

1.2. Формування будівель офісних центрів в ХХ столітті

На рубежі ХІХ - ХХ століття починає формуватися відносно новий вид діяльності – бізнес, котрий поступово стає масовою професією. Як системно організований процес, бізнес поступово розвивається, міняються його правила і умови. У відповідності до цього повинна мінятися і будівля, призначена для здійснення ділових відносин, тому вона повинна спочатку володіти набором потенційних складових для трансформації під нові напрямлення ділового процесу.

В середині ХХ століття на Заході будівлі розглядаються не як закінчені споруди з жорсткою програмою і зв'язками, а як рухливі структури, що легко пристосовуються для різних умов і функцій.

В містах Європи формуються окремі райони ділової активності - адміністративно-ділові зони, сіті. Здійснюється перехід до поняття багатофункціонального використання будівель і споруд.

Але не тільки комерційні будови виявились фундаментом для формування ділового центру.

В українську радянську історію 20-30-ті роки увійшли як час революційної романтики, характерний знаковим і смисловим значенням архітектурних споруд, демонструючи необмежені пластичні можливості нових конструкцій і матеріалів, як необмежені можливості нового загалом. В цей період в СРСР проектуються будівлі ділових центрів як символи нового побуту. Невипадково художній символ революції – вежа Таллінна – будівля управління по своєму функціональному призначенні в якійсь мірі являється моделлю сучасного ділового центру.

Програми-завдання на проектування Будинків Рад спочатку завжди містили різномірний набір функціональних елементів: адміністративне управління, масова політична і просвітницька робота, розважання і відпочинок населення. Ні

матеріальна, ні експлуатаційна доцільність не дозволили здійснити в той період подібну споруду. Як правило, в цілях реалізації будівлі ці програми переглядалися в сторону скорочення. Але деякі принципи і методи, покладені в основу проектування Будинків Рад, стали закономірним у формуванні ділового центру як нового типу громадської будівлі: функціональний метод, принцип автономного функціонування ділової і громадської частин.

Для післявоєнної Європи новий тип висотної конторської будівлі став символом відновлення економіки і звільнення від ланцюгів минулого. В значній мірі висотні будівлі визначали облік міст. Їх поява неодноразово пояснена багатьма факторами (дорога земля), містобудівним (недостатність вигідних територій), конструктивним (нові можливості каркасу), психологічним (чемпіон у світі бізнесу повинен бути гідним чином увіковичений в архітектурі). Комп'ютерні моделі розвитку крупних корпорацій виходили в кінці 1960-х років з темпів росту компанії в минулому. В них не програмувались ні можливе уповільнення економіки, ні поява успішних конкурентів. Звідси непомірне прагнення догори при обмеженій кількості комунікацій, яке диктує достатньо великі затрати часу на дорогу службовця від входу в конторську будівлю до його робочого місця. В нинішній час проблема життєздатності хмарочосів вирішується виключно за рахунок їх багатофункціональності і відкритості: окрім ділових, висотні будівлі контор вміщують приміщення іншого функціонального призначення – обсерваторії, видові площадки, приміщення для туристів. Таким чином, конторська будівля змогла вціліти, перетворившись зі спеціальної в універсальну.

Для забезпечення життєздатності будівлі ділового центру його структура повинна бути основана на наступних принципах: універсальності; зміни функціональних пріоритетів – функціонального домінування, яка забезпечує механізм гнучкої трансформації функцій; латентності (функціональної, композиційної, планувальної, образної, орієнтації на реального і потенційного адресату); антропометричної безадресності (умови для роботи і спілкування повинні бути організовані на основі єдиної універсальної моделі).

1.3. Історія розвитку дизайну інтер'єру офісних приміщень та еволюція ділового центру

Розглянемо, що означає слово «офіс» сьогодні. Згідно бізнес-словника, офіс (від англ. Office) – приміщення, в якому розташовується компанія або її персонал, що здійснює керівництво. За Великим Енциклопедичним словником, офіс - адміністративний відділ підприємства, фірми; контора.

Виникнення конторських будівель було зумовлено розвитком капіталізму і конторської діяльності. Першими "офісами" у сучасному розумінні в XVI ст. стали біржі. Для них була притаманна яскраво виражена комбінована планувальна структура з центральним зальним простором, що оточений галереями та активним декором. Функціональне зонування передбачало розташування на першому поверсі торгівельних лавок, а на другому - біржового залу й кабінетів маклерів.

В кінці XVII століття з'являються нові типи адміністративних ділових будівель. Якщо домінуючим типом ділового центру до сьогодні являється будівля управління – міська ратуша, тобто спеціальна адміністративна будівля, то поряд з цим з'являється і універсальна адміністративна будівля. Крім того, починає закріплюватися зв'язок: житлове-громадське-виробниче в одній будівлі (наприклад, мануфактура). Ділові відносини у XVIII столітті визначаються насамперед державним масштабом і носять відкритий, універсальний характер. Домінуючий тип ділового центру – універсальна громадська будівля.

До Нового часу повноцінних офісів не існувало. Адаже до 1900 року офісних працівників було менше 300 000 осіб, й вони розміщувалися на ринках, біржах, мануфактурах. Таким чином, до XX ст. фактично офісом був письмовий стіл й стілець. Але в процесі розвитку бюрократичної системи з'явилась потреба в людях, що будуть її обслуговувати. Отже, перша офісна споруда з'явилась в столиці Британської імперії (рис. 1.1), вона була побудована для розростаючого управління колоніями.

Рис. 1.1. East India House, Лондон, 1729.

Саме так почалася динамічна еволюція офісів, метою якої було створити максимально вільний і зручний простір для роботи. Одним з поштовхів цієї еволюції є розвиток висотного будівництва, а саме будівництво хмарочосів, де почали розташовувати свої офіси крупні компанії, а також вкладати гроші в їх облаштування.

Будівельні технології першої половини дев'ятнадцятого століття не дозволяли зводити високі будівлі. Проте незабаром ситуація почала змінюватися. У 50-х роках дев'ятнадцятого століття молодий інженер Еліша Отіс винайшов перший паровий ліфт. За його допомогою можна було піднімати людей і вантажі на значну висоту. Вже в 1857 році ліфт був встановлений в одній з адміністративних будівель Нью-Йорка.

Основну вагу будівлі брали на себе несучі стіни. Тому для високих будинків їх доводилося робити достатньо великої товщини. Вирішити цю проблему допомогло каркасне будівництво, основні принципи якого були розроблені в 70 - 80-ті роки дев'ятнадцятого сторіччя. Тепер навантаження будівлі брав на себе сталевий каркас, міцність стін вже мала не таке важливе значення. Імпульсом для розробки і впровадження новітніх будівельних технологій була пожежа 1871 року, через яку велика частина будівель Чикаго, найбільшого індустріального центру Америки, загинула у вогні. Саме тому Чикаго стало батьківщиною хмарочосів. Тут у 1884 році за проектом архітектора Вільяма Ле Барона Дженні зведена будівля страхового товариства. Вона виділялася не стільки висотою (у ній було всього дев'ять поверхів), скільки технологіями, які були використані при її створенні. Це був перший будинок, поставлений з використанням каркаса. Перші хмарочоси виглядали достатньо

примітивно за сьогоднішніми мірками. Вони були переобтяжені зовнішніми елементами декору, і тому виглядали досить громіздко.

Ділові відносини XIX століття визначають насамперед поняття *laissez-faire* (дослівний переклад з французької – «кидати робити»). Суть революції *laissez-faire* в соціальних системах – прихід епохи вільного підприємництва. Якісно нове явище – місто епохи промислового капіталізму – викрилось насамперед в занепаді містобудівної культури. Своєрідною компенсацією ставав кожний окремий тип будівлі, увібравши необхідний набір якостей, який забезпечив життєздатність поселення. Тому в цей період виникають і розвиваються нові типи будівель, які займають фундаментальні місця в структурі капіталістичного міста: біржа, банк, торгівельний будинок, конторська будівля.

Починаючи з 1920-х років нормою в США, Європі і СРСР стає по 2-5 м² офісної площі на людину. Площа конторських приміщень визначається з розрахунку 3,25 кв. м на співробітника, 7,5 кв. м на майстра, а для конструкторів і креслярів по 5 кв. м на 1 креслярський стіл. Цю норму можна скоротити до 2,5 кв. м, якщо службовці значну частину часу перебувають на ділянці або в цеху.

У конторському приміщенні для 250 осіб передбачено 2 місця відпочинку, що відокремлені від робочого залу легкими ширмами і групами рослин. Тут є глибокі крісла, пересувні столики, вертикальні попільнички і шафа з напоями і посудом [6].

Виникнення конторських будівель пов'язане з розвитком капіталізму і конторської діяльності як самостійної функції, що має важливе значення і займає визначене місце в громадському виробництві. В кінці XIX століття розвивається будівництво контор, акціонерних товариств, промислових підприємств, торгівельних закладів. Ці будівлі відрізняються найбільшою раціональністю планування і зовнішнього обліку. Саме цей період відмічений початком становлення крупних корпорацій як засобу мобілізації економічних ресурсів. Це визначило переважаючий тип будівлі ділового центру. З'явившись у США, висотні будівлі стали символами знову заробленого, а не отриманого по спадщині комерційного успіху. З 1930-х років стрімко прогресуюча Америка

набула нову романтику машин і технологій. Хмарочоси стали продуктом цієї епохи, вмістивши в себе функцію контори чи офісу. В 1930-ті роки змінюється характер плану будівель: від компактної вежі намічується перехід до витягнутої в плані вертикальної пластини, що забезпечило краще природне освітлення. Крім того, в 1930-ті роки досягнення в області будівельних матеріалів і технологій, штучного освітлення, механічної вентиляції дозволили зробити корпуси більш широкими і більш високими.

У цей час естафету міста хмарочосів прийняв Нью-Йорк. Це був головний фінансовий центр країни - і більшість нових висоток будувалися саме за замовленням крупних фірм і компаній. Висота повинна була символізувати багатство власника, його потужність і процвітання. Довгий час пальму першості утримував 242-метровий хмарочос архітектора Касса Гілберта, побудований на замовлення мультимільйонера Френка Вулворта і названий його ім'ям. Лише у 1930 році будівля, якій було дано назву «Крайслер», змогла побити встановлений раніше рекорд. Щоб добитися цієї мети, архітекторові хмарочоса Вільяму Ван Аллену довелося піти на ряд хитрощів. Одночасно з його творінням неподалік зводився офіс Бенк оф Манхеттен, творці якого також хотіли встановити висотний рекорд. Тому проект будівлі Крайслер Білдінг, а особливо його висоту, довелося довгий час тримати у таємниці. В результаті це допомогло Ван Аллену обійти конкурентів, і ненадовго його висотка стала недосяжним ідеалом. Проте рубіж у 319 метрів, встановлений хмарочосом «Крайслер», залишався неподоланим лише декілька місяців. Вже в 1931 році було закінчено зведення знаменитого нью-йоркського хмарочоса Empire State Building. 102 поверхи цього будинку вирости над Нью-Йорком на висоту у 391 метр. На початку 50-х років на даху хмарочоса встановили телевізійну антену. Завдяки їй будівля ще трохи виросла, і до 70-х років залишалася найвищою в світі. Слід зазначити, що вже тоді найзнаменитіші хмарочоси володіли солідним запасом міцності. Так, Empire State Building зміг витримати удар десятитонного бомбардувальника Б-25, що врізався в нього в 1945 році. В результаті цього нещасного випадку загинув весь екіпаж літака і 11 чоловік у хмарочосі, проте сама висотка встояла. Більшість

дослідників схильна вважати 20–30-і роки золотим століттям американських хмарочосів. Найзнаменитіші нью-йоркські висотки, наприклад, Empire State Building, були створені саме в тридцяті роки.

В міжвоєнний період будівництво будівель комерційного призначення, готелів, дохідних будинків продовжувало грати домінуючу роль. Швидко збільшувалась абсолютна висота ділових будівель. Гігантські хмарочоси, створені в США, з'явилися в Європі. Разом з композиційними особливостями побудови об'єму конторської будівлі в Європу зі США прийшов і визначений планувальний підхід: принцип вільного плану, офіс-ландшафт – велико-зальний простір, розділений невисокими перегородками.

Друге дихання відкрилося після Другої світової війни: хмарочоси починають набувати сучасних контурів. Стають простіші і лаконічніші архітектурні форми; готичні елементи, такі популярні в першій половині сторіччя, поступаються місцем «чистій геометрії». Будівлі все частіше нагадують величезні куби і паралелепіпеди з підручника по стереометрії. Класикою цього жанру прийнято вважати побудовані на початку 50-х років за проектом відомого архітектора Людвіга Міс ван дер Рое хмарочоси Лейк-Шор-Драйв в Чикаго і Сігрем Білдінг в Нью-Йорку. Ці будинки на довгий час стали об'єктами для наслідування. Їх риси до цих пір легко є видимими не тільки в багатьох висотках, зведених пізніше в різних країнах світу, але і у вітчизняних висотних будівлях кінця радянського періоду. В цей же час хмарочоси перестають бути виключно багатопверховими офісами, в них з'являються торгові центри, кінотеатри, ресторани, магазини і інші об'єкти інфраструктури. У 70-ті роки висотки по всьому світу отримують новий імпульс зростання: у Нью-Йорку зводять тепер уже сумно знамениті башти-близнята. Це були перші офісні будівлі, що переступили поріг в 400 метрів. Проте і цей висотний рекорд опинився недовговічний. Вже в 1973 році в Чикаго був побудований хмарочос Сірз Тауер в 443 метри, тепер більш відомий як Вілліс-Тауер. Це 110-поверхова будівля на момент закінчення робіт була дивом інженерної думки. У ньому працювали 15 швидкісних ліфтів, за лічені секунди піднімаючи людей на майже

півкілометрову висоту. Миттям шістнадцяти тисяч вікон займалися автоматичні машини.

Спочатку хмарочоси створювалися перш за все як місце для роботи. Але поступово високі поверхи почали використовувати і для житла. Найпопулярнішими серед квартир у висотних будівлях стали пентхауси на верхніх поверхах будівель. У другій половині двадцятого сторіччя хмарочоси поступово завойовують світ. На початку 2010 року в Дубаї відкрили найвищий бізнес-центр, до складу якого входять не тільки офісні приміщення, але й готельні номери та приватні апартаменти. А в 2016 році американська компанія Kohn Pedersen Fox завершила 555-метровий Lotte World Tower в Сеулі, який став найвищим у Південній Кореї і п'ятою за висотою будівлею в світі. Випуклий і звужений до гори дизайн вежі запам'ятовується своєю нестандартністю. 123-поверховий хмарочос містить магазини, офіси, квартири і семизірковий готель.

Рис 1.2 Готель у Сеулі.

Хронологія розвитку домінуючих типів ділових центрів:

1. Ділові центри древності:

- давньогрецькі ділові центри – акрополь, агора (V - I століття до н.е.);
- давньоримські ділові центри – форум, базиліка (I - V століття н.е.);

2. Ділові центри середньовіччя (X – XV століття):

- кремль, дитинець, середньовічний замок;
- ринкова площа;
- міська садиба.

3. Ділові центри епохи Відродження (XVI – XVII століття):

- ратуша;
- ратушна площа.

4. Російські будівлі державного управління (кінець XVII– XVIII століття):

- присутні місця;
- будівлі колегій;
- казенні палати.

5. Ділові центри епохи становлення капіталізму (XIX століття):

- традиційного типу: банк, біржа, торговий будинок, дохідний будинок;
- нетрадиційного типу: будинок працелюбності, притулок;
- ярмарок.

6. Ділові центри радянського періоду (1922-1991 роки):

- спеціалізована будівля управління;
- універсальна адміністративно-господарська будівля;
- діловий центр крупного виробничого об'єднання.

7. Сучасні ділові центри (кінець XIX – кінець XX століття):

- сіті (місто в місті) і будівля конгломерат (вертикальне місто);
- бюро, ательє, студія;
- посольство, консульство;
- заміська резиденція (прототип – середньовічний замок);
- штаб-квартира;
- конгрес-готель, конференц-готель;
- торгівельне представництво;
- банк;
- біржа;
- школа бізнесу;
- ярмарок, виставка;
- бізнес-клуб;
- центр соціальної (психологічної) реабілітації;
- машинний (дисплейний) зал;
- термінал, багатоцільовий вузол на перехресті транспортних шляхів.

8. Універсальна багатофункціональна будівля ділового центру.

Багатофункціональні будівлі втрачають свою значимість в ті періоди розвитку суспільства, коли економічна сфера життя превалює над громадською. Так, в середньовічних містах перші міські ради – ратуші розміщувались не в спеціальних будівлях, а в приватних спорудах іншого призначення.

Будівлі сучасного періоду характеризуються органічною цілісністю, художньо-виразні елементи будівля являються одночасно конструктивно і функціонально корисними.

1.4. Аналоги та прототиби проектів та інтер'єрів офісних центрів

БЦ Європа Плаза (клас А). Місце розташування: Київ, бульвар Т. Шевченка, 33-37, Шевченківський район

Доступні площі: 446 м². Також є 120, 180, 400 м² і 550-4000 м² (внутрішня будівля).

Будівля: 24-поверхова офісно-житлова

Офісні приміщення: з 4 по 15 поверх

Площа типового поверху -550 м²

Планування: кабінетне

Стан приміщень:

- повністю завершені приміщення загального користування
- в офісних блоках-стіни, підлога, стеля із завершеною обробкою
- висота стелі: 2,8 м

У будівлі встановлені всі інженерні системи:

- центральна система вентиляції та кондиціонування Daikin
- цілодобова охорона в будівлі та на прилеглий території, відеоспостереження, карткова система доступу, система пожежогасіння
- 2 пасажирських ліфти вантажопідйомністю 630 кг кожен
- телекомунікації
- підземний паркінг

		
<p>Зовнішній вигляд БЦ Європа Плаза</p>	<p>Інтер'єр конференц-залу</p>	<p>Інтер'єр холу</p>

Рисунок 1.4. БЦ Європа Плаза - офісний центр класу "А"

Horizon Office Towers - це повноцінне «ділове містечко», що пропонує своїм «мешканцям» широкий спектр послуг. Для цього на його території функціонують кафе, міні-маркет, хімчистка, авіа та залізничні каси, банки, банкомати, тур агентство, DHL і ін. Архітектурний проект бізнес-центру складається з чотирьох будівель різної поверховості. Автори проекту знайшли чудове функціональне застосування для пентхауса на вершині будівлі, який служить конференц-залом для різних заходів. Архітектура будівлі - зразок вдалого поєднання класичного затишку з сучасним напористим, діловим стилем. З вікон бізнес-центру відкриваються види міста Києва. Всі чотири будівлі оснащені останніми сучасними технологіями, що забезпечують надійне функціонування кондиціонування, нагрівання, пожежної сигналізації та інших технічних систем. Простір поверхів проектувався з максимальною гнучкістю для задоволення різних потреб і змін в організації роботи орендаря.

Будівля *Horizon Office Towers* розташоване недалеко від Бессарабської площі, на Липках - престижному районі м. Києва Поряд з бізнес-центром знаходяться ключові органи державної влади, посольства багатьох країн, зелена зона і спорткомплекс «Олімпійський». Одна з головних транспортних артерій міста – бульвар Лесі Українки - забезпечує зручний під'їзд до будівлі.

Загальна характеристика. *Horizon Office Towers* входить в десятку найдорожчих офісних центрів Києва, нарівні з такими гігантами як «Парус», «Да Вінчі», «Леонардо», «Хрещатик-Плаза» та інші. При цьому це офісне «містечко» відносять до класу «В», хоча за багатьма параметрами він не поступається

своєму сусідові - БЦ «Парус» Єдиним недоліком є кабінетна система основної будівлі, що трохи обмежує орендаря у виборі.

Інфраструктура. Територіальними перевагами розміщення офісного центру є його центр орієнтованість. До того ж, біля самого бізнес-центру є паркова зона, куди завжди можна спуститися в обідню перерву, щоб відпочити.

Бізнес-центр є повноцінним «діловим містечком», так як пропонує клієнтам цілий спектр послуг. Тут є кафе, міні-маркет, хімчистка, авіа-і залізничні каси, банки, банкомати, тур агентство, газетний кіоск і нотаріус. Архітектурно він виконаний в сучасному діловому стилі у вигляді чотирьох будівель різної висоти. А на останньому поверсі знаходиться великий конференц-зал, який відкриває розкішну панораму на місто.

Технічні характеристики. Вентиляція і кондиціонування будівлі підтримуються за допомогою системи контрольованого мікроклімату. Ця система дозволяє цілодобово підтримувати в будівлі температуру повітря в межах 21-24° С. А Повітряна система опалення та кондиціонування Trane дозволяє регулювати бажаний рівень температури для кожного приміщення. Що стосується електропостачання бізнес-центру, то воно здійснюється від двох незалежних вводів «Київенерго».

Додатково технічне оснащення бізнес-центру представлено стандартними системами пожежогасіння, які включають: систему аварійного оповіщення у разі пожежі, систему пожежної сигналізації, спринклерних систем пожежогасіння і автоматичну систему димовидалення.

Незважаючи на наявність зовнішньої паркування, окремо варто сказати про внутрішній трьохрівневий паркінг. Його великою перевагою є його опалювальність, що є додатковою зручністю в зимовий період. За паркінгом і всередині будівлі ведеться цілодобове відеоспостереження, і додатково передбачена охорона.

Отже, Horizon Office Towers – не тільки престижний офіс, але має технічне оснащення на високому рівні, зручні умови для роботи і відпочинку.

Прикладом іноземного бізнес-центру може слугувати всевітній торговий центр Дубаї, перша висотна будівля в Арабських Еміратах. Одночасно є житловими апартаментами і виставковими торгівельними залами. Зараз в ньому проводиться велика кількість конференцій, виставок, шоу-програм, виступів і банкетів. Будівництво Dubai World Trade Centre (DWTC) почалося ще в 1974 році за вказівкою шейха Рашид ібн Саїд Аль Мактум, першого еміра (правителя) Дубая. Роботи закінчені в 1979 році. Об'єкт став першою діловою базою ОАЕ, а також найвищою будівлею на всьому Близькому Сході. Сюди приїжджали з візитами іноземні інвестори і підприємці, світові компанії підписували договори. На початку 80-х р було прийнято рішення розширити комплекс. Додані нові кімнати, конференц-вежа і арена. В результаті вийшла площа понад 92 тис. кв. метрів. Згодом по сусідству, уздовж шосе Шейха Зайда, поставили ще кілька висоток, які стали продовженням значимого проекту. Комплекс являє собою витягнуту прямокутну форму з офісними приміщеннями всередині. Споруда заввишки 149 метрів, має 39 поверхів, по всьому периметру розташовані квадратні вікна. Нагорі стоїть шпиль. Колір зовнішньої обробки сірий.

Основні споруди:

- хмарочос;
- житлові апартаменти;
- Міжнародний Центр Конвенцій Дубай;
- 8 павільйонів для виставок.

На території також знаходиться готелі.

Зали і центри:

- Al Mullaqua - бальний зал в арабському стилі;
- Шейх Мактум Холл в сучасному оформленні;
- Plaza - відкритий простір перед комплексом з кафе, ресторанами і паркуванням по сусідству;

Приміщення Шейх-Рашид на 5500 гостей можна використовувати навіть для проведення спортивних змагань та концертів. Чотири зали Шейха Саїда побудовані в 2009 році, мають площу понад 25 000 кв. метрів.

Торговий Центр Арена - найбільший на Близькому Сході, розрахований на 10 000 відвідувачів одночасно.

Za'abeel - це шість приміщень, які об'єднуються в групи:

- Bubble Lounge - скляна кімната на верхньому рівні хмарочоса;
- VIP-зал бізнес-класу з модним дизайном для переговорів і засідань, а також декількома кабінетами для відпочинку;
- меджліс - традиційна арабська кімната, в якому прийнято пити каву з солодощами на диванах і обговорювати питання, тут їх представлено чотири варіанти;
- конференц-зали побудовані на першому і другому поверсі з різною місткістю від 20 до 200 осіб;
- клубна зона для тих, хто придбав членство в DWTC, розташована на висоті вежі з панорамним видом має ресторан і кілька бізнес-кімнат;
- театр на четвертому і п'ятому поверсі з багаторівневими сидіннями і сценою.

В наш час тут же розташований ряд офісів відомих світових компаній. Вони мають всі необхідні інструменти для роботи від можливості проводити свої масштабні вистави до кафе і готелів на цій же території. Локація також популярна для святкових церемоній.

Висновки до першого розділу

Отже, еволюціонувавши за останні 100 років, конторська будівля з монофункціональної, спеціальної, вузькоутилітарної перетворилась в поліфункціональну, багатоцільову будівлю, котра включила в себе риси всіх найбільш життєздатних типів ділових центрів, домінуючих в різні історичні епохи. Від ділових центрів традиційного типу сучасні ділові центри сприйняли зальну схему групування приміщень: планувальну структуру з центральним ядром; модульність – однорідність осередків, їх повторюваність. В художньому аспекті – компактну композиційну схему; виявлення функції на фасаді; в рішенні

художнього обліку головували два напрямки – виражена образність і образна безадресність.

Таким чином, на протязі ХХ століття ділова функція розвивалась і як функція управління, і як функція підприємництва, і як функція постійної координації ділового процесу. В нинішній час діловий центр склався як новий універсальний тип будівлі, в котрій актуальні і потенційні ділові функції у всій сукупності своїх атрибутів розкриваються одночасно в залежності від соціально-економічних факторів.

Структура багатофункціональних ділових комплексів являється унікальною, так як включає в себе до цих пір не існуючі в нашій державі типи будівель – крупні комерційні центри з різною формою власності і представницьке житло, що відрізняється високим ступенем комфорту. Це складна структура, для якої, поряд з виявленою адміністративною функцією, характерним являється розростання об'єму приміщень, якісна зміна їх складу.

РОЗДІЛ II. Особливості дизайну інтер'єру офісних приміщень

2.1. Архітектурна типологія ділових центрів

Організаційні моделі ділового центру:

- відкрита;
- закрита;
- синхронна;
- випадкова.

Типологічні моделі ділового центру:

- функціональна;
- конструктивна;
- формальна;
- потенційна.

Згідно з функціональною моделлю, у якій домінуючим являється рух відвідувачів, діловий центр включає в себе весь можливий набір типологічних характеристик, і може формуватися практично необмежено – відкрито, на основі розширюючих функціональних блоків.

З огляду на конструктивну модель, у якій переважаючими являються службово-виробничі зв'язки співробітників, будівля має суворі обмеження і розвивається закрито в рамках жорстко завданої конструкції.

Формуючись за формальною моделлю, у якій панівним являється рух інформації, будівля розвивається синхронно по шляху формального повторення всієї структури.

Потенційна модель дозволяє будівлі розвиватися на основі прихованих можливостей його функції, конструкції і форми.

Таким чином, відкритій організаційній моделі відповідає функціональна модель, закритій – конструктивна модель, синхронній – формальна модель, при цьому випадковій організаційній моделі як інструменту, що приводить до руху механізм змін структури, відповідає потенційна модель. Така відповідність

диктується, з однієї сторони, статикою структури функціонально-технологічних процесів і динамікою можливих трансформацій будівлі – з іншої.

Відкрита - функціональна модель будівлі: горизонтальне функціональне зонування; ячейково-зальна, анфіладно-кільцева, коридорно-кільцева планувальна структура; компактна композиційна схема; універсальне призначення приміщень; строга направленість і визначеність комунікацій; динамічність, здатність до трансформацій.

Закрита – конструктивна модель будівлі: вертикальне функціональне зонування; коридорна планувальна структура; компактна композиційна схема; спеціальне призначення приміщень; строга направленість і визначеність комунікацій; нездатність до трансформацій.

Синхронна – формальна модель будівлі: функціональні блоки ізольовані один від одного; ячейкова планувальна структура; лінійна композиційна схема; універсальне призначення приміщень в рамках однієї ячейки; комунікації між ячейками зведені до мінімуму, в кожній ячейці – автономні; не здатні до трансформацій.

Випадкова – потенційна модель будівлі: горизонтально-вертикальне функціональне зонування; павільйонна планувальна структура; розчленована композиційна схема; універсальне і спеціальне призначення приміщень; комунікації обмежені і випадкові; будівля динамічна, постійно знаходиться в процесі трансформацій.

Для забезпечення універсальності будівлі вона повинна у вигляді підпорядкованих один одному груп приміщень включати в себе одночасно всі моделі.

Універсальна архітектурна типологія перетворює діловий центр в своєрідний перехресток функціональних, конструктивних, композиційних структур, в перехресток типології [7].

2.2. Класифікація офісних приміщень

Ринок офісної нерухомості в Україні впродовж декількох років переживає бурхливе зростання. Проте відсутність стандартизації основоположних

визначень, термінів і критеріїв класифікації офісної нерухомості довгий час гальмувало розвиток бізнесу, породжувало розбіжності в оцінках деяких об'єктів і вводило в оману потенційних орендарів, партнерів і інших учасників ринку.

Щоб переламати ситуацію на початку 2004 року Американська торгова палата в Україні за сприяння девелоперів і консультантів ринку комерційної нерухомості створила класифікацію офісних будівель для київського ринку. Міжнародна система, адаптована до вітчизняних реалій розділила бізнес-приміщення на категорії «А», «В» і «С» (для характеристики професійних площ), і низькі за якістю «D» і «E». В ній немає місця для нестандартних об'єктів, які не підходять під існуючі категорії: за кількістю паркувальних місць, розташуванню або якості будівлі.

Офіси класу "А". Найпрестижніше приміщення, розташовуються в нових офісних комплексах, архітектура яких має безсумнівну культурну цінність. Характеризуються високою якістю оздоблення та інженерії, автоматизованими системами життєзабезпечення, наявністю підземного паркінгу, високим рівнем сервісу. Даний клас припускає сучасне вільне планування, дороге оздоблення, підвісні стелі та ін. Ці будівлі мають найвищий рівень сервісу: розгорнуту інфраструктуру централізованого забезпечення орендарів оргтехнікою, оптико-волоконний зв'язок, ресепшн, конференц-зали, засоби побутового обслуговування й відпочинку. Будівлі забезпечені власними службами безпеки, керування та обслуговування, стоянки з охороною (частіше підземні). В останні роки стандарти офісів класу "А" значно підвищилися. З'явилися так звані "розумні" будівлі, що передбачають повну оптимізацію та автоматизацію всіх систем життєзабезпечення. Іноді клас "А" фахівці підрозділяють на підкласи: "А1", "А2" й "А3". Розходження між ними невелике. Наприклад, підклас "А1" має ресторан, а підклас "А2" може його не мати. Повний євро стандарт — підклас "А1". Звичайно, на клас будівлі впливають, крім місця розташування, такі комерційні характеристики, як наявність парко місць, вид зв'язку й ін., проектні рішення (вільне планування, крок колон, матеріали й ін.).

Офіси класу "В". Це приміщення з майже такими ж характеристиками, що й офіси класу "А". У них може бути відсутня центральна система кондиціонування. Ці офіси не настільки престижні й спектр пропонованих послуг не такий широкий — паркування, наприклад, найчастіше розташоване на відкритому повітрі. До цього класу відносяться також офіси класу "А" після 5-7 років експлуатації. Клас "В" не претендує на звання бізнес-центрів, але відповідає стандартам західних офісів, чим привабливий як для іноземних, так і для багатих українських компаній. Також до цієї категорії офісів можна віднести реконструйовані та переустатковані стародавні особняки, розташовані в затишних куточках старого міста.

Офіси класу "С". Це приміщення, не призначені споконвічно для офісної діяльності й орендовані звичайно в НДІ або виробничого підприємства. Іноді їх називають "радянськими". Останній ремонт у них може бути зроблений більше 10 років тому з використанням матеріалів, що були в той час. У такому приміщенні звичайно немає сучасного зв'язку, центрального кондиціонування, система вентиляції — звичайна, а туалетна кімната в коридорі. В основному це офісні будівлі, що недавно з'явилися, які перебувають за межами центра міста, але на перетинанні транспортних шляхів, поблизу станцій метро й основних радіальних магістралей. Клас "С" припускає досить скромний набір послуг: телефон, можливий вихід в Інтернет, опалення в холодну пору. Такі площі оптимальні для невеликих фірм, що бідують у простому офісі.

Офіси класу "D". Офісні приміщення в будівлях із застарілими інженерними комунікаціями, дерев'яним перекриттям, відсутністю спеціалізованих служб життєзабезпечення. Як правило, такі приміщення мають потребу в капремонті, у них часто трапляються великі пожежі.

Офіси класу "Е". Приміщення в будівлях, не пристосованих для розміщення офісів і потребуючих реконструкцій. Це можуть бути переустатковані підвальні й напівпідвальні приміщення, квартири в житлових будівлях, передані в нежилий фонд, іноді з окремим входом й автостоянкою на 2-4 машини. За умови вдалого розташування, ремонту європейського класу, оснащення якісними

меблями й оргтехнікою такі офіси цілком можуть конкурувати з офісами більш високого класу [20].

В залежності від роду діяльності, робочих процесів, які відбуваються в офісі, розрізняють три види офісних приміщень: офіс закритого типу, загальний простір і комбінований офіс.

Офіс класичного типу. Це традиційна модель офісу, яка створює клімат усамітнення та спокою. В таких умовах практично неможливо втілити в життя колективну роботу, спілкування співробітників ускладнено, а використання простору неефективне. Таке рішення доречно для компаній, у яких відділи з невеликої кількості людей. Спілкування між ними обмежено - важливіше відокремлення. Хоча, в цілому, така організація робочих місць відходить в минуле, існують і існуватиме виробництво, яке вимагає такого ступеня усамітнення.

Існує два види офісів кабінетного типу. До першого відносяться кабінети для одного-двох людей, для нього є характерним максимальна відокремленість, чітка просторова організація, статичне враження, неможливість роботи в корпоративній команді, відсутність гнучкості. До другого типу відносяться офіси, що складаються з кімнат більшої площі, розрахованих на перебування в них від трьох чоловік і більше. При цьому виникає певний дух колективізму, який, проте, розповсюджується тільки на невелику групу людей. Одночасно можуть виникати проблеми у відносинах з іншими відділами компанії. Цей тип офісу був популярний в Європі в 70-х роках і широко використовується в даний час в Україні. Для нього характерною є відносна відокремленість, статичне враження, слабкий командний дух і обмежена мобільність.

Відкритий простір. Однією з популярних концепцій офісу сьогодні вважається open space (відкритий простір). В 50-х роках ХХ століття в Німеччині брати Шнелле надихнулися новими ідеями американського менеджменту і розробили прогресивну систему організації офісного простору. Основною метою було полегшити комунікацію і документообіг в колективі. Для кожної робочої групи призначався простір, розділений на робочі зони за допомогою предметів

обстановки: столи, шафи, настільні екрани і рослини виконували роль стін. Недоліки відкритого простору (слабка відособленість працівників від решти колективу, підвищений шум в приміщенні) несподівано перетворилися на достоїнства: співробітники почали об'єднувати зусилля для вирішення загальних задач, діяли злагоджено і часто більш ефективно. Це можуть підтвердити компанії, які сьогодні використовують концепцію open space для стимулювання колективної роботи.

Принцип "Open Space" представляє концепцію демократичного офісу у чималому приміщенні, не відокремленому капітальними стінами. Простір офісу поділяється на функціональні зони, застосовуються мобільні і стаціонарні офісні перегородки.

Влаштований таким чином офіс відповідає сучасним формам управління і дозволяє використовувати нові способи внутрішнього балансування і спілкування. Важливо, що відсутність дверей і коридорів значно економить площу офісу, забезпечується високий ступінь гнучкості і прозорості.

Разом з тим присутні погана звукова і зорова ізоляція робочих місць. Цей тип підходить в основному для швидкорослих компаній і великих корпорацій, де характерний високий дух колективізму, відсутність усамітнення, гнучкість плану і динамічність вражень.

Комбінований офіс. Не так давно увійшли до моди комбіновані офіси, де є як індивідуальні кімнати, так і загальний офісний простір. Окремі приміщення відокремлені прозорими перегородками від центральних зон, призначених для загального користування. Таке рішення нівелює суперечність між необхідністю концентруватися на роботі і потребою співробітників в спілкуванні.

Комбінований офіс розвиває дух колективізму, гарантує відокремленість співробітників, створює комфортність і ясність просторової організації.

2.3. Критерії та організація офісного дизайну

Фактори, що впливають на організацію офісного простору.

Просторове рішення робочих зон залежить від корпоративної культури компанії, від її організаційної структури й можливостей конкретної будівлі. При

плануванні не варто дотримуватися якоїсь однієї схеми, а творчо підходити до рішення питань, поставлених конкретною ситуацією. В результаті такого підходу народжується простір, що нагадує своєю розмаїтістю міський ландшафт, де є вулиці й квартали, площі й парки.

Працівник.

Офіс - штучне середовище, де люди проводять більшу половину свого свідомого життя. Тому переоцінити значення людяності цього простору неможливо. Хоча деякі компанії все ще настроєні заощаджувати на офісному просторі, все більше людей розуміють, що середовище впливає на продуктивність праці. Задоволення від роботи й ергономічність обладнання стають, таким чином, основними умовами охорони здоров'я на робочих місцях. У широкому розумінні ергономічність офісу будується з різних елементів - від зручної клавіатури до заходів щодо контролю чистоти повітря. Велике значення має також планування приміщень. Психологи помічають, що "уявлення кожної людини про його значення для компанії залежить рівною мірою як від винагороди, яку вона отримує від анонімного касира, так і від можливості впливати на навколишнє середовище (у самому широкому його розумінні)". Задовольнити цю потребу можна, зокрема, за допомогою багатфункціональних і мобільних меблів, а також за допомогою гнучких просторових рішень.

Обладнання.

Значення технічних засобів для визначення плану офісу велике. З розвитком інформаційних технологій не тільки збільшився діапазон офісного обладнання, але й виникли проблеми, пов'язані із пристроєм електричних комунікацій, збільшенням теплового навантаження на приміщення, необхідністю зонувати системи кондиціонування повітря. На просторове рішення офісу великий вплив має обрана схема розведення електрики та комп'ютерної мережі. Для того щоб сховати всі кабелі, досить встановити всередині гіпсокартонні перегородки. Однак до цих кабелів потрібний доступ, тому виникають такі рішення, як настінні коробки. Розміщення кабелю у стінах або настінних коробах можливо в

традиційних офісах кабінетного типу або як частина комбінованої системи розведення.

Образ. Наочна демонстрація корпоративної філософії, цінностей і завдань стає одним з факторів, що визначають успіх організації. Образ компанії формується її історією, засновниками, продукцією, послугами, а також соціальною культурою.

Простір, що ми створюємо навколо себе, так чи інакше впливає потім на наше сприйняття філософії компанії. Успішно виражена в просторових формах ідеологія компанії приводить до більш сильного емоційного зближення з нею співробітників і відвідувачів, робить її незабутньою. Надзвичайно важливо, щоб ті люди, які половину свого життя проводять в офісі, ототожнювали себе з компанією, напрямком її діяльності і її цілями, почували себе на робочому місці як в дома.

Ця мета досягається не тільки художніми засобами, але й всіма факторами, що становлять цілісне офісне середовище.

Перегородки як основні формотворчі засоби, які впливають на культуру корпорації, при цьому часто недооцінюється. Глухі стіни, як цегляні, так і гіпсокартонні, скляні перегородки й роздільні екрани, які впливають на ступінь прозорості кімнат, впливають на корпоративну культуру, легкість спілкування, робочі процеси, атмосферу в офісі.

Успішний проект офісного приміщення багато в чому залежить від грамотно поставленого завдання до проектування. Крім всього іншого в цьому завданні визначається склад приміщень.

Організація офісного простору в залежності від виду діяльності.

Організувати роботу в офісі можна на основі двох принципів: спілкування і концентрації. Компанії пред'являють дизайнерам інтер'єрів абсолютно різні вимоги щодо організації просторів своїх офісів. Наприклад, запити торгових фірм через специфіку діяльності відрізняються від заявок юридичних фірм. Якщо в перших можлива організація офісного простору за принципами відкритого планування, то в других - кращим варіантом може стати кабінетний

закритий тип, який асоціюється з надійністю. Звичайно ж, кожного разу при проектуванні офісного простору необхідно враховувати специфіку діяльності компанії, для якої проектується офісне приміщення і те, яким чином буде побудована робота в ньому. Якщо велика частина співробітників проводить робочий день за межами офісу, то не слід розраховувати планування з огляду на загальну кількість працюючих. Доцільніше використовувати одне робоче місце для декількох співробітників. При цьому, для того, щоб уникнути накладок, слід наперед продумати розклад. Також необхідно приділити увагу устаткуванню робочого місця співробітника, такий варіант дуже зручний, оскільки дозволяє приступити до роботи на будь-якому місці. Робочу документацію при цьому потрібно зберігати в певному мобільному місці. Для співробітників, у яких весь день проходить в офісному приміщенні, потрібно обладнати окрему робочу зону.

Кожен з цих принципів відображений в двох полярних за своєю суттю планувальних рішеннях – відкритий простір, офісний простір кабінетного типу, комбінований офіс, що включає в себе переваги двох попередніх.

Функціональне зонування офісних приміщень. «Front» та «back» офіси.

Робочий простір будь-якого сучасного офісу звичайно ділиться на дві зони. Одна зона — це обличчя компанії, по якому клієнти можуть судити про її солідність і надійність. Інша ж — це типова кухня компанії, куди доступ сторонніх небажаний. На ринку офісної нерухомості вже давно першу зону називають front-офісом, а другу — back-офісом.

Зрозуміло, наявність і співвідношення цих двох типів приміщень залежить від профілю фірми. Крім того, мережна компанія, орієнтована на великий клієнтський трафік, може мати безліч невеликих "польових офісів", один іміджевий головний офіс високого рівня і окреме приміщення класом нижче, де працюють управлінський персонал, співробітники call-центрів, бухгалтерія, і де знаходиться інформаційна начинка компанії.

Для sale-компаній набагато важливіше мати велику площу front-офісу, щоб розмістити і показати якомога більшу кількість зразків товару. Це актуально і

для всіляких магазинів і салонів, де торговий зал з консультантами, що знаходяться в ньому, виступає в ролі front-офісу. Для банків і страхових компаній співвідношення площ front-офісу і back-офісу інше: площа першого, як правило, значно менша площі другого. В таких компаніях все робиться на благо і для комфорту клієнтів, а зручність робочого простору для персоналу не є пріоритетом.

В більшості випадків front- і back-офіси знаходяться в різних будівлях, але back-офіс повинен бути недалеко від центрального. В back-офіс звичайно переносять бухгалтерію або ІТ-департамент, а іноді всю структуру. В front-офісі залишаються тільки велика переговорна і кабінети керівництва. Часто це відбувається із тієї простої причини, що компанія розвивається, набирає новий персонал, а місця для розширення в наявному офісі або офісній будівлі вже немає. [5].

В ідеалі front-офіс серйозної компанії повинен знаходитися в будівлі класу А. У деяких компаній — це особняк з обгородженою територією, дозволяючи зберігати конфіденційність переговорів і клієнтів. Він обов'язково повинен бути розташований в центрі. Але компанії, як відомо, бувають різні, а отже, у когось front-офіс може бути і в будівлі класу В, якщо back-офіс знаходиться де-небудь в С-класі, в житлових будинках або взагалі за межею міста. Все залежить від специфіки бізнесу і клієнтів. Зрозуміло що, наприклад, у будь-якої туристичної компанії front-офіс в шикарній будівлі А-класу може тільки налякати клієнтів, які чудово розуміють, що частка вартості цієї пишності обов'язково позначиться і на ціні пропонованих їм послуг.

Back-офіси в різних компаніях достатньо однотипні. Це приміщення, як правило, кабінетного типу, з'єднані діяльністю різних підрозділів. При вільному ж плануванні (так званий open space) можливий і варіант відділення одного підрозділу від іншого тимчасовими перегородками. Це умовне зонування дозволяє більш ефективно використовувати наявну площу і робить кабінети мобільними, що допомагає економити час у разі зміни структури компанії або штатного розкладу.

Що стосується обробки front-офісів, то тут стандарти офісів А-класу вимагають застосування відповідних матеріалів. Якщо йдеться про мережні або багато філіальні компанії, то в інтер'єрах front-офісів часто зустрічаються брендові знаки, що впізнаються: підлоги і стіни фірмових кольорів, операційні стійки, виконані по одному і тому ж зразку, однакові перегородки і світильники.

Іноді front-офісом вважають той простір єдиного офісного приміщення, куди пускають клієнтів. Деякі компанії взагалі обмежують простір front-офісу однією лише переговорною кімнатою. Це зумовлено розмірами компанії і видом її діяльності. Наприклад, так нерідко роблять юридичні контори і рекламні агентства, в яких працює по 5-7 чоловік.

А в невеликому архітектурному бюро це навіть зручно: робочі місця архітекторів і місце переговорів з клієнтами розташовуються в одному приміщенні, і завжди можна, працюючи разом з клієнтом, щось оперативно виправити в дизайн-проекті.

2.4 . Організація офісного простору

Дизайн інтер'єру різних функціональних зон офісного приміщення.

Хорошим рішенням для такої ситуації є система, що набула широкого поширення в Японії, особливо, в редакціях газет і журналів. Робоче місце, що звільнилося, надається будь-якому співробітнику компанії на вимогу. Оскільки воно оснащено всіма необхідними комунікаціями, то співробітнику досить підключити до них свій ноутбук або ж скористатися особистими налаштуваннями стаціонарного комп'ютера. Необхідні документи зберігаються в індивідуальних відсіках загальної шафи.

Вхідна зона важлива для компаній, орієнтованих на особисте спілкування з клієнтами. Її конфігурація визначається ступенем індивідуальності і відвертості компанії. Також не можна забувати про комфорт для співробітників, які обслуговують або відвідують цю зону. Звичайно тут же розташовуються зона очікування і гардероб. Вдалою знахідкою стане інформаційна стійка, що знайомить із структурою і специфікою діяльності компанії.

В даний час роль особистого спілкування з клієнтами постійно зростає, тому облаштуванню переговорних зон слід приділити підвищену увагу. Тут важливі рівне, спокійне освітлення, не дратівливий дизайн, забарвлення меблів, і, нарешті, її зручність. До того ж ці приміщення можуть використовуватися для проведення семінарів і тренінгів, що принципово для розвитку корпоративної культури. Тому розумно розмістити в них устаткування для презентацій.

Приймальна зона.

Приймальна зона офісу являє собою вхідну частину, а саме зону ресепшен. При проектуванні вхідної зони компанії необхідно проаналізувати: наявність у неї яскраво вираженої індивідуальності, зрозуміти наскільки сильно ця індивідуальність і корпоративна культура повинні бути виражені в просторових формах; чи орієнтована компанія назовні або, швидше, усередину, скільки в ній буває відвідувачів.

Офіси більшості сучасних компаній, незалежно від їх розміру і роду діяльності, починаються із зони ресепшн (рецепції, ресепшн). Якщо працедавець при першій зустрічі з претендентом звертає увагу на його зовнішній вигляд, манеру триматися і професійні якості, то претендент у свою чергу відзначає для себе обстановку, в якій він опинився. Оцінює, наскільки привітно його зустріли, наскільки грамотно зорієнтували в подальших діях. Коли претендент без ускладнень проходить своє перше знайомство з компанією, у нього є всі шанси зосередитися на переговорах і успішно їх провести. Так само клієнти і потенційні партнери за зовнішнім виглядом зони ресепшн судитимуть про те, наскільки спроможна компанія, наскільки формалізована її внутрішня корпоративна політика і чи піклується керівництво про умови праці підлеглих.

Взагалі, чітко прописаних вимог (за винятком ергономічних) до зони ресепшн не існує. Проте є ряд вагомих деталей. Перш за все, стійка зона ресепшн — це обличчя компанії. Тому меблі для неї, окрім функціональної, виконують представницьку роль, а значить, несуть серйозне іміджеве навантаження. Як вважають психологи, перше враження про компанію може укорінитися в підсвідомості клієнта і вплинути на хід подальшої співпраці. Тому задача

ресепшн не тільки нести максимум інформації про роботу компанії, але і формувати уявлення про неї, задавати тон подальших відносин з клієнтами або з потенційними співробітниками.

Не дивлячись на те, що стійка ресепшн, частіше всього, конструкція індивідуальна, існує ряд загальних вимог, дотримуючись яких, можна створити гідну "приймальну" зону.

Для грамотного і функціонального оформлення зони ресепшн достатньо декількох десятків квадратних метрів. Всю відведену для неї площу логічно розділити на дві частини — зону очікування і власне стійку ресепшн. В набір м'яких меблів для відвідувачів входять дивани, крісла або стільці з високими спинками, журнальні столики, різного роду стенди і стелажі для сувенірних і рекламно-інформаційних матеріалів. Важливо не "перенавантажувати" приймальню меблями. Зазвичай стильної і зручної стійки ресепшн, дивана і пари крісел цілком достатньо.

Частіше всього стійка розміщується фасадом до відвідувачів, що входять. Але в невеликих приміщеннях її можна поставити і уздовж бічної стіни

Основна вимога, яка пред'являється до меблів вхідної зони, меблів для секретаря і меблів для ресепшн — функціональність і зручність не тільки для самих працівників ресепшн і співробітників компанії, але і для відвідувачів. Крім того, необхідно враховувати, що дизайнерське виконання зони ресепшн повинне повністю відповідати стилю основних офісних приміщень компанії.

Кабінет керівника.

Статус кабінету керівника поступово змінюється. Раніше він був втіленням значності і висоти місця керівника, що виражалось, наприклад, в складності доступу або пафосності інтер'єру. Проте сучасні тенденції управління організацією, навпаки, розглядають главу компанії як лідера команди, об'єднаної однією метою, і вимагають більш безпосереднього контакту з підлеглими. Це призводить до «демократизації» кабінетів начальства, що знаходить своє віддзеркалення як в офісному плануванні, так і в обробці приміщень. Якщо дозволяють засоби і вимагають того бізнес-процеси, офіс керівника є системою

суміжних кімнат. Кожна з них виконує одну з трьох основних функцій. Якщо у компанії немає таких можливостей – дизайнер повинен зробити зонування одного приміщення. Причому чіткого зонування простору може і не бути.

Від інших офісних приміщень кабінет керівника повинні відрізняти деякі риси. По-перше, керівник прагне зайняти приміщення, відповідне своєму статусу. Показова площа кабінету і його планування. По-друге, презентабельність інтер'єру в цілому і меблів зокрема повинна відповідати рівню компанії. Тут можна підкреслити або доповнити єдиний корпоративний стиль. По-третє, профіль діяльності компанії повинен визначати зовнішній вигляд кабінету керівника.

Дизайн та планування зон для переговорів та конференц-залів.

Сучасні дослідження показують, що частка приміщень і зон для зустрічей і переговорів постійно зростає, і їх площа може збільшуватися від загальної площі офісу (на 2005 рік вона збільшилася до 30%). В Європі рядові співробітники проводять приблизно 25%, керівники середньої ланки 50%, а керівники вищого рівня навіть 75% робочого часу на переговорах і семінарах. Це пов'язано з тим значенням, яке має для ухвалення рішень при обміні інформацією. Спілкування і навчання стають найважливішими видами офісної діяльності і, відповідно, вимагають для себе продуманих планувальних і технічних рішень.

Роль особистого спілкування з клієнтами постійно зростає, тому облаштуванню переговорних зон та конференц-залів слід надати підвищену увагу. Тут важливе рівне, спокійне освітлення, не дратівливий дизайн, забарвлення меблів і їх зручність. Якщо зона для переговорів та конференц зал розраховані на невелику кількість осіб, то посередині такого приміщення розміщується круглої або овальної форми великий стіл, довкола якого розміщуються зручні місця для сидіння. Якщо ж ці приміщення розраховані на велику кількість людей, яких неможливо розмістити за одним столом, то планування сидячих місць розміщується рядами по принципу глядацьких залів навпроти інформаційної зони або місця звідки планується вести переговори чи конференцію. До того ж, ці приміщення можуть використовуватися для проведення семінарів і тренінгів,

що має важливе значення для розвитку корпоративної культури. Тому розумно розмістити в них устаткування для презентацій: слайдпроектори, інтерактивні дошки, мультимедіа-проектори, плазмові панелі, графічні стіни, аудіосистеми і засоби для відео конференцій.

Окрім вже звичних для нас зон для переговорів та конференц-залів, існують деякі різновиди зон для переговорів, таким є так званий кофіс. Він являє собою добре доповнення до кімнати переговорів, яке призначене для неформального спілкування з клієнтом або між співробітниками. Кофіс - синтез кафе і офісу, де за чашкою чаю можна обговорити робочі питання. На відміну від їдальні, він знаходиться поблизу від робочої зони, фактично продовжуючи її, і переносячи творчий процес в більш невимушену атмосферу. Для спілкування між співробітниками використовуються не тільки переговорні кімнати або кофіси, але також виділяються окремі площі між робочими зонами. Для полегшення спілкування в них можлива установка високих столів, за якими можна стоячи працювати з документами або мобільними електронними пристроями.

Зона відпочинку.

Обладнана зона відпочинку допомагає в боротьбі з монотонністю праці, підтримує загальний настрій співробітників, забезпечує культурне спілкування й, нарешті, приводить до зниження втомленості. До того ж часто виходить так, що більшість сміливих і неординарних рішень з'являється саме в таких зонах відпочинку, де люди можуть розслабитися, швидко обмінятися інформацією, проблемами – і, виробити несподіване рішення. Існуючі сьогодні зони відпочинку є спеціально відведеним місцем, облаштованим кутовим диваном або диванними групами, журнальним столиком, м'якими кріслами, картинами на стінах, акваріумом та іншими аксесуарами. Офісні меблі для зон відпочинку користуються попитом, як у вітчизняних, так і у західних компаній. Розкид цін на неї залежить від площі самої зони відпочинку і від матеріалів, з яких виготовлені меблі, від виробника і дизайнерських розробок. Офісні дивани, які частіше всього є у зоні відпочинку, повинні бути менш м'якими, ніж дивани для будинку, але в той же час достатньо комфортними і співпадати з загальним

дизайнерським рішенням приміщень. Багато що залежить від стилю, в якому оформлене приміщення офісу. Якщо це хай-тэк - то дивани в зоні відпочинку персоналу можуть бути в "полегшеній формі" з металевими підлокітниками, якщо офіс декорований під класичний стиль, дивани можуть бути досить претензійними, масивними і дуже дорогими. Єдине, що дійсно відрізняє офісні дивани - це виготовлення. Як правило, дивани в зонах відпочинку зроблені з шкіри або дорогих матеріалів. Деякі фахівці вважають, що краще створити зону відпочинку в стилі "кофе-брейк", на зразок барної стійки. П'ятихвилинки, обов'язково стоячи, з чашкою гарячої кави або склянки прохолодного напою дають розрядку, а зона відпочинку представлена диванами, кріслами, журнальними столиками, менш ефективна, ніж описана вище, оскільки подібна обстановка може дуже розслабити, понизивши бажання повернутися на робоче місце. Проте не заперечуються і її переваги. Останнім часом стало модно обладнати зони відпочинку додатково ще і тренажерним залом. Звичайно в таких залах встановлюють декілька велотренажерів, бігових доріжок і пару душових кабінок. У крупніших компаніях мають у своєму розпорядженні більш вільну площу в зонах відпочинку персоналу, іноді розташовують і тенісний корт з сауною. Але таке рішення підходить, в основному, тільки крупним і забезпеченим компаніям, що мають великі і вільні площі.

Незаперечно одне - спеціально відведена зона відпочинку для персоналу необхідна, чи то офіс маленької фірми або крупного підприємства, а вибір її моделі залежить лише від специфіки роботи і від поглядів керівника на відпочинок підлеглих.

2.5 Освітлення і колір в інтер'єрах офісних приміщень

Принципи освітлення робочих місць в офісах різного типу.

При роботі в офісі людина одержує 80% інформації за допомогою органів зору. Отже, освітлення робить колосальний вплив на характер офісного простору як з точки зору функції, так і краси. Світло регулює всі функції людського організму й впливає на психологічний стан і настрої, обмін речовин, гормональне тло й

розумову активність. Самим здоровим світлом залишається природне денне. Щоб його використати, глибина офісних приміщень не повинна перевищувати 6м. Крім того, гарним рішенням тут будуть скляні перегородки, що забезпечують зорову й звукову ізоляцію, але в той же час, не перешкоджаючому проникненню природного світла. Це дозволяє максимально ефективно використати природне освітлення, хоча між цим приміщенням і вікнами розташовується ще й робоча зона. Оптимальним варіантом штучного освітлення є комбінована система, що сполучає у собі пряме і розсіяне світло. Причому, звичайним лампам "денного світла" (про шкідливий вплив їхнього мерехтіння із частотою 50 Гц давно відомо) варто віддати перевагу галогенній. Їхнє світло більш природне й набагато менше стомлює очі й нервову систему. Психологічно людина за робочим столом як би відділяється від іншого простору світловим полем, одержуючи необхідну яскравість у ті точки, де це необхідно. На цьому заснована ціла система меблів і світла. Її суть у наступному: два світильники з різною світловою спрямованістю інтегруються в корпус столу і утворюють цільну й легко переміщувану конструкцію. Інший напрямок – легкі перегородки з убудованим освітленням, що дозволяють відразу моделювати простір і світло. Важливо врахувати, що світло, як і кольори, – це дуже потужний інструмент, що впливає і на психічний, і на фізичний стан людей. Адже світло має ще ряд важливих особливостей – приміром, тепловіддачу. Іноді в офісі неможливо перебувати через жар, що виходить від ламп. Тому дуже важливо вибрати правильний тип лампи для кожного окремого випадку.

Функціональність.

Основна задача системи освітлення — створення ідеальних умов для зору, при яких найбільш ефективно можуть бути виконані самі різні процеси. Офісне освітлення повинне забезпечувати легке і точне розпізнавання щонайменших деталей зображення, будь то на папері або на екрані. Для роботи в офісі важливий не тільки достатній рівень освітленості, але також відповідний певним задачам колір світлового потоку. Робоча зона повинна бути грамотно спланована з урахуванням розташування світильників і вікон, для того, щоб запобігти таким

дратівливим чинникам, як відблиски, засліпленню і затінюванню. Наприклад, світильники направленої світла не рекомендується розміщувати безпосередньо над робочим місцем. Важко уявити собі сучасне робоче місце без монітора. Проте екран монітора дуже схильний виникненню відблисків. Відблиски можуть бути викликані яскравими елементами світильників, сильно освітленими поверхнями або невдало розташованими вікнами. Плоскі монітори, встановлюються під нахилом, який легко регулюється користувачем. Цю обставину необхідно враховувати при рішенні питань освітлення.

Гнучкість.

Освітлення повинне служити людям, а не навпаки. Освітлення повинне враховувати зміни робочого процесу і ситуації в приміщенні. Воно повинне бути легко керованим, зрозумілим і відповідним для різних задач. Коротше кажучи, воно повинне бути змінним. Однією з сучасних тенденцій організації роботи в офісі є почергове використання одного робочого місця декількома співробітниками або надання у будь-який момент часу співробітнику будь-якого вільного місця. Освітлення повинне забезпечувати цю гнучкість і управлятися безпосередньо користувачем.

Атмосфера.

Напружена діяльність диспетчерської, привітна атмосфера секретаріату, творчий настрій на робочих місцях — все це можна створити за допомогою світла. Технологія освітлення, що використовується, обов'язково повинна відповідати призначенню приміщення. Вікно надає людям зв'язок із зовнішнім світом, проте світло, що проходить через нього, може здаватися дуже яскравим або викликати відблиски. Захистом можуть служити жалюзі. Для того, щоб справляти гармонійне враження, штучне світло повинне змішуватися з денним і доповнювати його. Розташування світильників в приміщенні приводить до появи ділянок різної освітленості, що може бути використане для просторового розмежування кімнати, підкреслення її різних зон.

Схеми освітлення.

Існує два принципово різних способи освітити робоче місце: пряме і відображене світло. З урахуванням комбінування цих двох принципів можливі чотири варіанти освітлення офісного приміщення. У першому випадку світло направлене прямо на робоче місце. Перевага добре освітленої робочої поверхні вступає в суперечність з недостатньою освітленістю всього приміщення і появою глибоких тіней.

При другому способі освітлення світло досягає робочого місця, заздалегідь відбившись від стелі і стін. Приємне враження від яскраво освітленого приміщення може бути значно послаблене нечітким сприйняттям простору. Комбіноване освітлення при різних співвідношеннях прямого і відображеного світла поєднує в собі переваги двох попередніх методів. Це рішення забезпечує ефективне освітлення робочого місця і сприятливе світлове середовище в приміщенні.

Концепція м'якого світла наближається по властивостях до денного світла. Це м'яке і візуально приємне освітлення. Джерело світла стає важливим елементом інтер'єру. Перераховані вище схеми освітлення можуть бути поліпшені декількома способами: а) використання локальних освітлювальних приладів, що надає індивідуальний характер робочому місцю; в) створення світлових акцентів, які виділяють певні елементи й підкреслюють престижність інтер'єра. Також застосовується підсвічування стін, що поліпшує сприйняття простору, особливо при відкритому плануванні. Ефективність освітлення може бути підвищена декількома способами. Один з них – це застосування такого технічного рішення, що враховує швидкий темп розвитку сучасного офісу. Для того, щоб надати людині можливість швидко відрегулювати світло під конкретне завдання, освітлення повинне бути легко керованим. Регулювати можна кількість світла. Це досягається зменшенням яскравості. Можна змінювати співвідношення складового прямого й відбитого світла, або вибирати між двома цими рішеннями. Існують сучасні системи керування освітленням, які не тільки втілюють концепцію збалансованого світла, але також забезпечують керування пристроями захисту від сонця й контроль за температурою в приміщенні. Така

система, керована за допомогою комп'ютера, дозволяє знизити енергоспоживання на 75% і забезпечує легке перепланування приміщень, контроль за роботою системи освітлення, а також знижує поточні витрати.

Колірне рішення різних функціональних зон офісних приміщень.

Кольорова палітра інтер'єру повинна відповідати утилітарно-технологічним вимогам і психологічному комфорту людини. Роль кольору в інтер'єрі приміщення дуже важлива, хоча їй часто надається другорядне значення. Використання певного кольору в інтер'єрі може візуально змінити сприйняття людиною внутрішнього простору. Так, наприклад, відомо, що світлі відтінки розширюють приміщення, а насичені – звужують. Окрім цього, колір має великий психологічний вплив на людину, що вимагає від дизайнера посиленої уваги при оформленні кольорового рішення робочого місця. Вибір кольору залежить від діяльності окремого працівника чи взагалі всього колективу фірми. Використання теплих кольорів діє на працівників збуджуюче, тим самим підвищується працездатність людини; а холодні — допомагають зосередитись на праці. Коричневий колір сприяє покращенню виконавчих функцій, синій збільшує активність головного мозку та знижує апетит, жовтий та помаранчевий підвищують настрій та стимулюють виникненню нестандартних рішень, зелений та блакитний заспокоюють, дозволяють зосередитися.

Окрім цього, колір може змінювати свій вплив на людину в залежності від процентного вмісту його в інтер'єрі. Так, наприклад, довга взаємодія з червоним кольором сприяє збудженню, яке може переходити в агресивність, але його невеликі акценти в інтер'єрі офісу пробудять активність працюючого персоналу. Вибір кольору для офісу залежить також від того, яких умов вимагає робота: зосередження або стимуляції й пожвавлення. Холодні нейтральні кольори створюють діловий настрій, теплі насичені тони підходять для творчої атмосфери, сприяють дружньому робочому клімату. Колірне рішення залежить від якості висвітлення й від того, на яку сторону виходять вікна. Якщо вікна звернені на північ, краще використовувати теплі тони. Якщо вікна виходять на південь або в офісі застосовується штучне освітлення - стіни роблять світлими,

холодного відтінку. Саме тому, кольорове рішення дизайну інтер'єру офісного приміщення залежить в першу чергу від його функціонального призначення. На основі вивчення і аналізу складових сучасного офісу (робочі зони, зони очікування, відпочинку, вхідна зона, гардероб, переговорні зони, офіс, кабінет керівника та ін.), їх функцій, можна підібрати кольорове рішення. Вплив на людину від кольорового рішення цих приміщень має бути різний, відповідати настрою, що панує в даному приміщенні. При кольоровому вирішенні робочих зон офісних приміщень дизайнер повинен створити такі умови, при яких підвищується працездатність працівників, зводиться до мінімуму чи максимально зменшується можливість втоми, нервовості. Велика кількість кольорів робочого місця призводить до розсіяння уваги. Але не потрібно обмежуватися одним кольором: це швидко набридає, призводить до загальмованості мислення, втоми зору. Слід враховувати, що зелений колір сприяє продуктивності праці при довготривалій роботі, а при короткотривалій – жовтий, червоний. До такого висновку прийшов французький лікар Ферре, наукові праці якого присвячені взаємозв'язку продуктивності праці і кольору. При оформленні робочої зони дизайнеру слід пам'ятати, що саме темні відтінки мають заспокійливий вплив, допомагають подолати негативні емоції, сконцентруватися і прийняти рішення. Перевага жовтого кольору в інтер'єрі, допомагає відновити активність та гостроту розуму, зеленого - зняти втому та напругу, синього - відновити нервовому систему. Ці кольори підходять для зон відпочинку. Потрібно враховувати, що при кольоровому вирішенні таких зон краще використовувати світлі відтінки: вони допомагають при шоківому стані, мають заспокійливу дію. Жовтий колір сприяє підвищенню апетиту, поліпшує процес травлення. Такі властивості роблять його доцільним в оформленні інтер'єру приміщення, призначеного для харчування співробітників. Помаранчевий колір підвищує адреналін і покращує настрій, сприяє активному спілкуванню. Його радять використовувати в оздобленні зони переговорів. Білий колір визиває депресію. Краще відмовитися від використання чисто білого кольору, як основного чи ввести в інтер'єр яскраві аксесуари та декор. Червоний

рідко використовують як основний колір при оформленні інтер'єрів офісних приміщень, але в розумній кількості він швидко піднімає тонус організму, кличе до дії. Надмірне вживання червоного дає почуття страху, агресивності. «Холодні» нейтральні кольори створюють діловий настрій, а «теплі» насичені – створюють творчу атмосферу.

Як підказує закордонний і вітчизняний досвід, обробка й колірне рішення кожного конкретного кабінету й офісу це річ індивідуальна, але існують певні нормативи, перевірені багаторічною практикою експлуатації, яких варто дотримуватися. Крім суб'єктивних переваг враховуються ще й рекомендації психології кольору. Оптимальним варіантом є такий, коли стіни, стеля, підлоги витримані у світлій гамі, а яскраві колірні акценти переносяться на робочі крісла, дивани й стільці. Офісні стільці можуть мати соковиті кольори, які зрідка використовуються в м'яких меблях для житлових будівель. Не виключаються й такі варіанти, коли нейтральній палітрі можна протиставити сучасне рішення: пофарбувати приміщення в глибокий, насичений, багатий колір, що може бути домінуючим, а додаткові кольори можуть йому підкорятися. Подібне колірне рішення вимагає певного такту й акуратності, тому що насичені глибокі тони мають властивість «набридливості».

Переговірні кімнати й демонстраційні зали, де співробітники перебувають недовгий час, можуть бути пофарбовані в більше яскраві й насичені тони. Психологи затверджують, що вони розташовують до спілкування, і через нетривалу присутність стомлюваність не буде відчуватися. Але при цьому не можна забувати про дотримання єдиного стильового рішення офісу. Як правило, варто вибирати кольори, близькі до природних, або нейтральні. Традиційний вислів: «Театр починається з вішалки...» повною мірою можна віднести й до офісу, дизайн і меблі якого завжди відповідають іміджу компанії й смаку його керівників. Створюючи інтер'єр, фахівці насамперед думають про гармонію, де меблі, устаткування й колірна обробка стін, підлоги й стелі повинні являти собою єдиний ансамбль. Саме він є «супутником» комфорту й затишку будь-якого робочого приміщення. Для корпусних офісних меблів краще стримана колірна

гама й нейтральні неясраві тони: сірий, білий, рідше - чорний. Гарні також меблі кольору «під дерево», саме цей колір привносить у приміщення затишок. Головна вимога і до корпусного, і до модульних меблів, щоб колір не акцентував на собі зайвої уваги й не дратував око.

Колір має дуже великий психологічний вплив на людину. В підборі колористичного рішення важливо врахувати асоціативну символічність кольору. Важливо розглянути колір і як засіб створення композиції інтер'єру. Активну роль у кольоровій композиції грає такий основний носій кольору в інтер'єрі як стіни, адже саме вони першими з елементів архітектури попадають в поле зору людини і залишаються в ньому постійно [10].

Розташуванням кольору на стіні можна корегувати пропорції приміщення, створювати необхідні ілюзії простору. За допомогою кольору можна візуально зменшити або збільшити висоту приміщення. Якщо стелю в кімнаті пофарбувати теплим кольором, а стіни холодним, стеля буде здаватись нижче, а кімната просторішою. Якщо стелю в низькій кімнаті пофарбувати світлим холодним кольором, вона буде візуально здаватися більш високою. В невеликому приміщенні, де багато меблів та обладнання, за допомогою кольору можна зменшити відчуття малих розмірів, тісноти, створити видимість великого простору і свободи. Для цього треба застосовувати світлу гаму, близьку до фону, натомість утриматися від інтенсивних фарб, «виступаючих» тонів (голубій, голубувато-зелений). Як правило, у маленькому просторі використовують менше кольорів, у великому – більше, і за кількістю кольорів, і за контрастом. В більшості випадках дизайнер, що працює над проектом офісу, повинен відмовитися від надмірної яскравості, різнобарвності, перенасиченості прикрасами. Але важливо утриматися і від біло-чорної гами. Яскраві плями офісів в сірому місті виглядають радісно, приваблюючи потенційних клієнтів.

Висновки до другого розділу

Отже, еволюціонувавши за останні 100 років, конторська будівля з монофункціональної, спеціальної, вузькоутилітарної перетворилась в поліфункціональну, багатоцільову будівлю, котра включила в себе риси всіх

найбільш життєздатних типів ділових центрів, домінуючих в різні історичні епохи. Від ділових центрів традиційного типу сучасні ділові центри сприйняли зальну схему групування приміщень: планувальну структуру з центральним ядром; модульність – однорідність осередків, їх повторюваність. В художньому аспекті – компактну композиційну схему; виявлення функції на фасаді; в рішенні художнього обліку головували два напрямки – виражена образність і образна безадресність.

Таким чином, на протязі ХХ століття ділова функція розвивалась і як функція управління, і як функція підприємництва, і як функція постійної координації ділового процесу. В нинішній час діловий центр склався як новий універсальний тип будівлі, в котрій актуальні і потенційні ділові функції у всій сукупності своїх атрибутів розкриваються одночасно в залежності від соціально-економічних факторів.

Структура багатофункціональних ділових комплексів являється унікальною, так як включає в себе до цих пір не існуючі в нашій державі типи будівель – крупні комерційні центри з різною формою власності і представницьке житло, що відрізняється високим ступенем комфорту. Це складна структура, для якої, поряд з виявленою адміністративною функцією, характерним являється розростання об'єму приміщень, якісна зміна їх складу.

Отже, успішний проект офісу багато в чому залежить від розділення простору приміщення на ряд зон. Перш за все, це робочі простори, вхідна зона, кімнати переговорів, службові приміщення, кабінет керівника. Дослідження показують, що в сучасних компаніях одночасно поза офісом може знаходитися до 40% працівників. Особливе це актуально для фірм, пов'язаних з торговою і інформаційною діяльністю. Тому проектування робочих місць точно за числом співробітників у ряді випадків призводить до неефективного використання простору.

Робоче місце керівника можна вдало використовувати як інструмент, спосіб формування думок у співробітників, клієнтів і партнерів. Зовнішній вигляд

кабінету керівника - це візитна картка фірми. Тому дуже важливо, щоб робоче місце не робило негативного впливу, як на працездатність керівника, так і на відвідувачів. Дизайнер інтер'єру виступає в цьому випадку не тільки як художник, але і як психолог.

Розглянувши загальні принципи дизайну та планування зон для переговорів і конференц-залів, а також їх різновиди, можна зробити висновок, що основною вимогою для них є створення умов для доброго сприймання інформації та обміну її. На це і направлені всі засоби дизайну інтер'єру такі, як зручні меблі, спокійне освітлення, спокійна кольорова гама, хороша акустика та підбір сучасного презентаційного обладнання.

Сьогодні комбінований офіс -це найбільш перспективний вид організації простору, що забезпечує ізоляцію робочих місць і що одночасно підтримує спілкування усередині колективу. Багато компаній вибирають третій - змішаний - варіант, по-своєму поєднуючи елементи класичного і відкритого офісів. Як показує практика, в нашій країні при облаштуванні офісу враховується, в основному, думка керівника та його особисті смаки. Хоча грамотна організація робочого простору вимагає участі фахівців, що забезпечують функціональність, показність і ергономічність офісу.

Колірне рішення - один з найважливіших чинників при формуванні дизайну. Сьогодні в більшості випадків застосовується європейський варіант: стіни, підлоги в світлій гаммі, а робочі крісла і стільці - яскраві акценти обстановки. Сьогодні модні наступні поєднання: помаранчевий і синій, жовтий і синій, зелений.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ

3.1. Архітектурно-планувальна організація інтер'єрів офісів

Архітектурно-просторове рішення офісного центру забезпечує функціональний поділ зон приміщень відповідає вимогам технологічних зв'язків по найкоротших шляхах проходження.

По функціональному призначенню приміщення офісного центру можна віднести до таких груп:

- транзитна зона є найменшою за площею і включає в себе стійку-ресепшен;
- службова зона є найбільшою за площею, до неї відноситься адміністрація робочі місця. Ця зона суміщається із зоною відпочинку, разом вони складають досить таки значну площу, що, однак, є цілком виправдано;
- технічна є допоміжною. Саме тому вона, по-перше, займає відносно небагато площі, а по-друге, є прихована від ока відвідувачів за допомогою певних візуальних моментів;
- зона відпочинку - це місце де співробітники та відвідувачі зможуть належним чином відпочити.

До складу приміщень входить: тамбур, хол, коридор, ліфтовий хол, рецепція, приміщення охорони, приміщення директора, прибиральний інвентар, санвузол для інвалідів, санвузол жіночий, санвузол чоловічий, приміщення прийому іноземних колег, конференц-зал, переговорна, робочі зони, склад, кухня.

3.2. Функціонально – планувальна організація офісних приміщень

Об'ємно просторова композиція офісного центру як змінного в часі і просторі споруди будується за принципом зростаючих, відкритих структур на

основі прогнозу мета якого – виявити об'єднуючий початок всіх подальших етапів будівництва.

Дизайн рішення інтер'єрів офісного центру має архітектурно – просторову єдність з екстер'єром і вирішуватись на науковій основі інформаційної психології з урахуванням особливостей зорового сприйняття людини, без чого не можна досягти високохудожньої культури вирішення інтер'єру.

Використання скла в якості конструктивного елементу інтер'єра. Світло створює і організує інтер'єр по – різному, в залежності від періоду дня або ночі. В проектуванні використано скляні перегородки, що дозволяє скорегувати простір, а також досягнути оптимального рівня освітлення.

З урахуванням того що будівля офісного центру припускає інтенсивну експлуатацію в його оздобленні застосовані зносостійкі, довговічні матеріали.

В оздобленні підлоги використана керамогранітна плитка з високим ступенем зносостійкості.

Принцип оздоблення стін заснований на контрасті матових світлих оштукатурених стін і глянцевиx скляних поверхонь.

В інтер'єрі гармонійно поєднуються простір і світло, форми предметів і їх кольори. Ідеальні пропорції, максимально функціональне використання простору й стриманий декор. Повна відсутність прикрас в інтер'єрі компенсується ефектами фактури: гра світла на склі, полірованих поверхонь. Демонструється висока якість пластиків, легких сплавів, нових композитних матеріалів, блискучих і прозорих поверхонь. В інтер'єрі декором стали конструктивні вузли, кріплення, велика кількість скляних і металевих деталей.

Форми і пропорції меблів ретельно продумані: пластик, шкірозамінник, полірований метал. Вдало підібрані стільці, крісла та дивани з хромованого металу та шкірозамінника виглядають дуже стильно, практичні і зручні.

3.3. Ергономічні вимоги до робочого місця та офісних меблів

Якщо раніше організації офісного простору не приділяли належної уваги, то зараз усе більше людей розуміють, грамотна організація офісного простору і робочого місця впливає на працездатність співробітників і відповідно розвиток компанії. Таким чином, грамотне офісне вирішення сьогодні - інвестиції в майбутньому, вкладення, що обов'язково окупляться. Головною обставиною є вибір саме такого офісного вирішення, що не тільки відповідатиме всім потребам компанії, й буде прибутковим. У кожному офісі існують індивідуальні робочі процеси, стандарт документообігу, система проходження інформації, взаємодії між співробітниками. Ефективний робочий простір організується індивідуально під кожен проект офісу з урахуванням розуміння бізнес-процесів, ергономіки офісного приміщення і правильного розподілу площ.

Ергономічність офісу будується з різних елементів - від зручної клавіатури до заходів для контролю чистоти повітря. Грамотно розмістивши робочі зони і підібравши відповідний інтер'єр, можна при мінімальних витратах поліпшити настрій і підняти продуктивність праці персоналу [9].

Ергономіка офісного простору містить у собі: розробку планувальної концепції офісу, що відображає розміщення зон офісу, їхні параметри, характеристики взаємодії, типи і конфігурації робочих місць; визначення оптимальної кількості співробітників у даному приміщенні; адаптація планування офісу до можливих змін у майбутньому.

Офісна робота в цілому може бути розділена на дві категорії: концентрація (потребуюча тиші і концентрації уваги); спілкування (спілкування й обмін інформацією).

Основною складністю в проектуванні офісів є пошук рівноваги між двома цими видами діяльності, що найбільшим чином відповідали б тій або іншій компанії.

Кращим вирішенням для зосередженої роботи є окремий кабінет, у той час, як для спілкування більше підходить відкритий простір. І з взаємодії цих рішень і складається тип планування офісу. Основні з можливих рішень: офіс закритого коридорного типу; відкритий простір; комбінований офіс.

Зараз усе більшу актуальність здобуває офіс відкритого типу. Відкритий простір істотно знижує витрати на будівництво: зведення будинків без внутрішніх перегородок дозволяють заощаджувати. Також при системі відкритих офісів є можливість гнучко і ергономічно планувати внутрішній простір, відкрита площа дозволяє ефективно використовувати як вертикальні, так і горизонтальні поверхні.

Успішний проект офісного приміщення багато в чому залежить від грамотно складеного завдання на проектування. Архітектурне й інженерне проектування містить у собі розробку ескізних і робочих проектів і розробку проектних рішень за внутрішнім інженерним устаткуванням і системами з урахуванням специфікації офісного приміщення. У цьому завданні також визначається, з яких характерних зон складатиметься офіс. Основа ергономіки офісу - його розподіл на робочі зони так, щоб кожен співробітник працював максимально ефективно і сам по собі, і в команді. Навіть у найменшому офісі є хоча б 3 - 4 робочі зони: приймальня, кімната персоналу, кабінет керівника, зал для нарад. За статистикою, до 40% персоналу багатьох компаній одноразово перебуває поза офісом. Особливо це характерно для компанії, що працюють у сфері послуг, тому планування офісу на підставі загальної кількості співробітників може привести до не результативності.

Висновки до третього розділу

1) Виявлено необхідність вибору планувального вирішення при проектуванні офісів, що забезпечує: чіткість функціонального процесу; застосування технологічного обладнання з раціональним використанням його потужності; створення необхідного комфорту для працівників. Раціональність функціональної структури офісних будівель ґрунтується на перевагах існуючих

прийомів функціонального об'єднання окремих приміщень в основні п'ять зон: рецепція; гардероб; робоча зона; адміністративно-побутової; технічної, забезпечуючи єдність структури офісу.

2) Визначено, що сучасні офіси вміщують в себе багато адміністративно-побутових та спеціалізованих приміщень, які мають своє призначення та на сьогоднішній день поліпшують функціонування та роботу офісних будівель.

3) Виявлено раціональність функціональної структури офісних приміщень ґрунтується на перевагах існуючих прийомів функціонального зонування приміщень офісів.

4) Вивчено структуру та ергономічні принципи та правила конструювання меблів для офісних закладів.

РОЗДІЛ 4. ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ ОФСНОГО ЦЕНТРУ

4.1. Завдання на проектування офісного центру

Даним дипломним проектом розробляється офісний простір для компанії «Terrasoft» на 1170 м² - місце для роботи фахівців у сфері ІТ та комп'ютерних технологій.

До складу приміщень офісного центру, дизайн інтер'єрів яких розробляється, входять:

- Робочі приміщення
- Вхідна група та приймальня
- Кабінет директора
- Кімнати переговорів
- Зони загального користування та відпочинку
- Санвузли.
- Бухгалтерія
- Кімната для персоналу

У ліфтовому блоці розміщено 2 ліфти.

Конструктивними особливостями офісу є монолітні залізобетонні плити, багато колон, що дає можливість для вільного планування приміщень. Характерними є також висока стеля, вікна з усіх сторін та наявний балкон. Офіс має два евакуаційні виходи задля протипожежної безпеки, ліфтовий блок і сантехнічний блок з комунікаціями.

Система кондиціонування і вентиляції:

- Комплекс оснащений підвісною комбінованою системою вентиляції і кондиціонування повітря для підтримки постійного комфортного мікроклімату в приміщеннях, а також зовнішніми та внутрішніми інженерними комунікаціями.

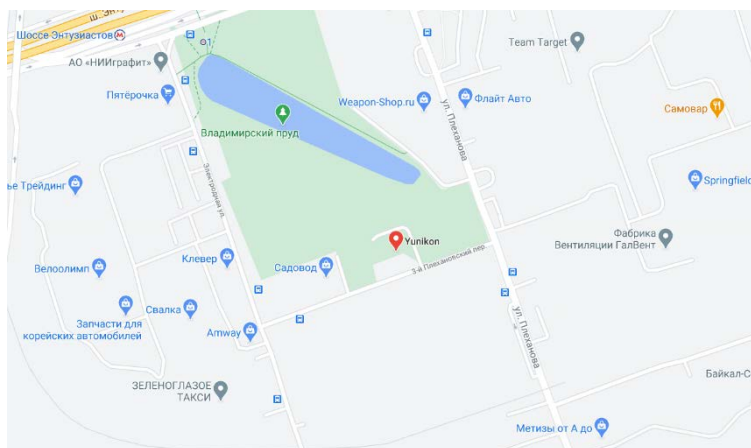

Рис.4.1. Вихідні дані та геолокація

4.2. Обґрунтування дизайн-концепції та стильового рішення

Було створено просторе і презентабельне приміщення з сучасними меблями в контрасті з класичними елементами декору. Приміщення відрізняється відкритим плануванням простору при наявності різних зон колективного користування, створених для стимулювання спільної роботи і зручності клієнта. В якості основного колірною рішення був обраний білий колір, додають різноманітності кольори меблів, та оздоблювальні текстури стін.

Стилістичне рішення інтер'єру побудоване на поєднанні відкритих недекорованих будівельних конструкцій та сучасних інженерно-технологічних рішень та приладів. Особливостями проекту є відкрите планування, практично повна відсутність перегородок, зонування за допомогою скляних перегородок або світла, індустріальні риси інтер'єру (труби, мдф панелі, штукатурка).

В проекті використані такі принципи:

- максимальна присутність світла, причому не штучного, а природного. Це досягається наявністю великих вікон і високих стель;
- відсутність кабінетів, максимальна кількість вільного простору. Це згуртує колектив і надихне колег працювати на загальний результат;
- мінімальна кількість меблів;
- відкритість інженерних систем (електропроводки, вентиляції).

4.3. Функціональне зонування офісного центру

Функціональне зонування передбачає створення комфортних умов у всіх розроблених зонах.

- Приймальна зона офісу об'єднує зону ресепшн і місце очікування.
- В наявності дві переговорні зони, одна з них призначена для презентацій, тому більша і має мультимедійну систему, друга - більш практична, для роботи над спільним проектом, зустрічей із замовником.

Ресепшн представляє презентабельну та функційну зону, в якій є принтери для друкування.

Співробітник компанії може працювати і в зоні відпочинку, оскільки це - ІТ компанія.

Робоча зона відділена від транзитних і загально використовуваних зон декоративним блоками. Робоча зона має 93 робочих місць, крім того, є індивідуальні робочі капсули в кількості 6 штук.

Перелік основних зон:

- Зона ресепшн
- Зона харчування
- Зона відпочинку
- Гігієнічна зона
- Робоча зона
- Зона переговорів

Створено загальний простір, завдання якого було відійти від усіляких перегородок, але врахувати особистий простір робітників за рахунок блоків із озелененням та *skype rooms*. Це функціональний та екологічний офіс з натуральних матеріалів.

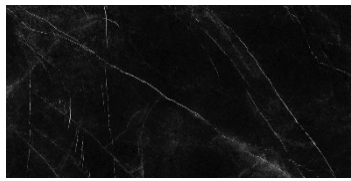

Сценарій закладу побудований на конкретному зонуванні приміщення, кожна зона має виділену функцію: командна і індивідуальна робота, відпочинок, спілкування, супутні послуги. Простір офісу, побудований на прагненні використати промислові мотиви, що співіснують з природними матеріалами та озелененням. Головне правило - мінімум перегородок, максимум простору.

4.4. Оздоблювальні матеріали інтер'єру

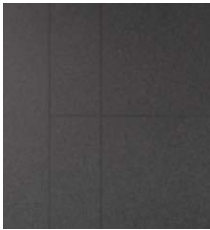

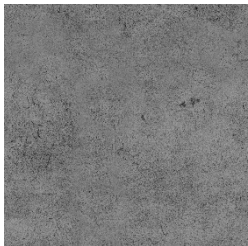
Згідно із зонуванням, використане певне покриття для всіх приміщень. Вхідна зона та робоча зона покрита двома керамогранітними видами плиток, які чудово гармонують між собою. Кімната персоналу та переговорні вкриті ковроліном.

Таблиця 4.1

Оздоблювальні матеріали підлоги

<i>№</i>	<i>Примітка</i>	<i>Найменування</i>	<i>Виробник</i>	<i>М2</i>
1		<i>Плитка 1300x650</i>	<i>«Tarket»</i>	
2		<i>Плитка 600x1200</i>	<i>«Tarket»</i>	
3		<i>Ковролін</i>	<i>«Dekros»</i>	
4		<i>Плитка біла 1300x650</i>	<i>«Tarket»</i>	

Оздоблювальні матеріали стін

№	Примітка	Найменування	Виробник	М2
1		<i>Мдф панель під дерево</i>	REZULT	
2		<i>Мдф панель під покрас</i>	REZULT	
3		<i>Фарба біла</i>	Aura	
4		<i>Штукатурка</i>	Elf decor	

Для декорування стін використовується гіпсокартон, фарбовані поверхні, дерево. В переговорних кімнатах застосовані мдф панелі двох типів, під колір та текстуру дерева.

Вхідна група оформлена рядом натуральних матеріалів, а саме склом, металом, деревом, керамогранітом, тканиною. Певні кімнати оформлені стіновими панелями мдф під покраску.

У проекті даного офісу використовується 4 типи конструкцій стелі: а) підвісна стеля; в) грильято; г) штукатурна стеля (по ПП); д) стеля Heradesign по металічному каркасу.

Зона санвузлів та переговорів має стелю грильято чорного кольору. Грильято - це комірчаста поверхня, утворена за допомогою алюмінієвих решіток та направляючих. Переваги грильято: відмінні показники світлостійкості; морозостійкість; довговічність декоративного покриття; водостійкість; не схильність до корозії; дозволяє швидко і просто замінити інженерні комунікації. Певні зони оздоблені гіпсокартоном під покраску.

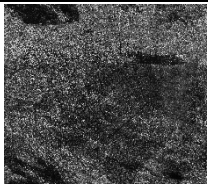

Стеля та колони - з бетону, та додатково оброблені матовим лаком.

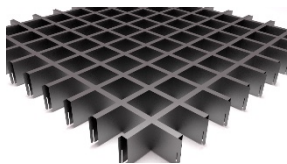
Вхідна зона має підвісну стелю та заказний алюмінієвий профіль під покраску.

Для кожної зони підібраний відповідний тип освітлення, в основному це - технічне освітлення. Для вхідної зони очікування застосовано розсіяне точкове освітлення. В робочій зоні застосовані підвісні лінійні світильники. Застосовано два види точкових світильників під врізку у гіпсокартон та призначені для грильяти. Також застосовані підвісні LED в скайпрумах та LED в стельових нішах.

Таблиця 4.3.

Оздоблювальні матеріали стелі

<i>№</i>	<i>Примітка</i>	<i>Найменування</i>	<i>Виробник</i>	<i>M2</i>
1		<i>Бетонна стеля, вкрита матовим декоративним лаком</i>		
2		<i>гіпсокартон</i>	Кнауф	

3		Грильято 50 -80	KRAFT	
---	---	-----------------	-------	--

4.5. Меблі та обладнання інтер'єру офісного центру

При обранні меблів важливо, щоб вони відповідали повністю функціональній зоні, підкреслювали стилістичне рішення, створювали умови для комфортної праці та відпочинку.

Меблі для офісу є практичними і функціональними та при цьому зручними. Вони виготовлені з таких матеріалів: дерево, хромований пластик і метал, скло, натуральна шкіра і її замітники.

Комфортне робоче місце - це основний фактор, що впливає на самопочуття і продуктивність співробітника, тому вони відповідають всім ергономічним показникам.

У вхідній зоні розміщено дивани, всі елементи у спокійній гаммі кольорів. У якості декору використовуються кімнатні рослини. Для освітлення використано точкове освітлення.

Зона відпочинку обладнана пуфами, диванами та тенісним столом, що розміщені в затишному місці.

Робоча зона поділена на сектори групових столів та місця індивідуальної роботи.

Предметне наповнення інтер'єрів офісу

Таблиця 4.4.

№	Примітка	Найменування	Кількість
1.		Стілець <i>IKEA LÅNGFJÄLL</i> ЛОНГФЬЄЛЛЬ	

2.		<i>Крісло</i>	
3.		<i>Стілець LOFT PRODUCT</i>	

4.6. Авторські розробки для інтер'єру офісного центру

До індивідуальних належать розробки: ресепшн стійка, модуль робочого стола та робочі капсули для ізолювання в затишне місце.

Ресепшн стійка виготовлена з склопластика (матеріал використовується для виготовлення басейнів, ванних, кухонних деталей, кораблів).

Рис.4.2. Ресепція

Робоча капсула близько 4,5 м² , вміщує м'які меблі, крісла, столики, оздоблені екологічним мохом, що супроводжує процес рекреації, кабінка створена для максимальної зручності працівників.

Рис. 4.3. Робоча капсула

Рис. 4.4. Модуль робочого стола

4.7. охорона праці

При розробці дипломного проекту для робітників в сфері ІТ дуже важливе значення має робоче місце. Робота програміста потребує уваги, включає елементи творчості, а також сприяє великим навантаженням на опорно-рухову систему. Тому основним суб'єктом охорони праці в першу чергу є робітник.

Специфіка роботи програміста вимагає тривалого перебування у вимушених, часто незручних позах, що пов'язано з переважанням візуальних завдань і великого навантаження на очі. Правильна організація робочого місця стає дуже важливою для запобігання негативних наслідків для здоров'я дизайнера.

Постійна тривала кропітка робота за робочим столом призводить до розуміння того, що можна збільшити власну продуктивність за рахунок поліпшення умов робочого місця.

Проведений аналіз існуючих прикладів організації робочого місця програмістів, виявив основні причини, на які звертають увагу фахівці в цій галузі, і які, в більшому ступені, викликають дискомфорт в ході роботи. Необхідність ергономічного підходу при проектуванні робочого місця, при якому будуть враховуватися особливості творчої роботи, і створюватися оптимальні умови для такої роботи, дуже актуальні.

4.7.1.Небезпечні та шкідливі чинники при роботі в приміщеннях

Відповідно до Гігієнічних нормативів ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» в приміщенні офісу дизайн студії були виявлені такі шкідливі фактори:

1. мікроклімат: температура, вологість, швидкість руху повітря, теплове випромінювання;
2. штучне освітлення (недостатня освітленість)
3. неіонізуючі електромагнітні поля і випромінювання;
4. виробничий шум, ультразвук, інфразвук;
5. важкість праці (робоча поза, ступень нахилу корпусу).

Мікроклімат: температура, вологість, швидкість руху повітря, теплове випромінювання. За розмежуванням робіт за важкістю на основі загальних енерговитрат організму роботу дизайнера можна віднести до категорії І-а, до якої належать роботи, що виконуються сидячи і не потребують фізичного

напруження, види діяльності, при яких витрата енергії дорівнює 105-140 Вт (90-120 ккал/год.).

На відміну від мікроклімату житла та громадських споруд мікроклімат виробничих приміщень характеризується значною динамічністю і залежить від коливань зовнішніх метеорологічних умов часу доби та пори року, теплофізичних особливостей технологічного процесу, умов опалення та вентиляції.

У виробничих приміщеннях на робочих місця із ПК з категорією праці I-а мають забезпечуватись оптимальні значення параметрів мікроклімату: температури, відносної вологості й рухливості повітря відповідно до ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень».

Інтенсивність теплового опромінення працюючих від нагрітих поверхонь технологічного устаткування, освітлювальних приладів не повинна перевищувати 35,0 Вт/м² - при опроміненні 50% та більше поверхні тіла, 70 Вт/м² - при величині опромінюваної поверхні від 25 до 50%, та 100 Вт/м² - при опроміненні не більше 25% поверхні тіла працюючого.

В холодну пору року в приміщенні дизайн-студії температура повітря 18°C, що досить низька відносно допустимого діапазону. На цій підставі приймаються рішення про заходи щодо нормалізації мікроклімату в холодний період року:

- утеплення стін зсередини, використовуючи конструкції з ватяними утеплювачами.

- заміна існуючих вікон сучасними вікнами з двійними склопакетами і палітурками з підвищеним тепловим опором;

В теплу пору року - температура повітря 30 °С, що перевищує допустиму норму.

На цій підставі приймаються рішення про заходи щодо нормалізації мікроклімату в теплий період року:

- передбачаються заходи щодо захисту від перегрівання при попаданні прямих сонячних променів в теплий період року (улаштування жалюзі).

Для захисту від теплового випромінювання необхідна раціональна організація проведення робіт залежно від пори року і доби, а також організація правильного

чергування праці і відпочинку. У зв'язку з цим рекомендується на території будівлі організувати зелену зону з лавками для відпочинку і водоймою (басейни, фонтани).

В приміщенні офісу дизайнерської студії експлуатується не один, а десять комп'ютерів, тому потрібно враховувати, що на дизайнера, який користується одним комп'ютером, можуть діяти теплові випромінювання від інших комп'ютерів (бічних і задньої стінки комп'ютера). Вдале розташування робочих місць, віддаленість комп'ютерів один від одного запобігають надмірному нагріванню повітря і перегріву дизайнера.

Штучне освітлення (недостатня освітленість). Штучне освітлення передбачається для освітлення приміщень в темний період доби.

Найменша освітленість робочих поверхонь у виробничих приміщеннях регламентується ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення» і визначається, в основному, характеристикою зорової роботи. Для дизайнера зорова робота характеризується середньою точністю, тому норми штучного освітлення при комбінованому освітленні – 300-750 лк, при загальному – 200-500.

Основним джерелом загального штучного освітлення в приміщенні є рівномірно розподілені по стелі 10 блоків по 4 компактні лампи денного світла, але немає місцевого світла. Як джерела світла для штучного освітлення застосовуються люмінесцентні лампи типу ЛБ. Фактичне значення загального штучного освітлення – 250 лк. Комбіноване освітлення – 250 лк, що недостатньо для роботи дизайнера. Для більш яскравого освітлення робочих поверхонь потрібно прийняти заходи щодо запропонування місцевого освітлення, для цього 10 робочих місць оснащуються 10 настільними лампами.

Аварійне освітлення включають при виході з ладу робочого освітлення. Світильники аварійного освітлення живляться від автономного джерела й забезпечують освітленість 5 % величини робочого освітлення, 2 лк на робочих поверхнях і 1 лк на території офісу. Аварійне освітлення передбачається в коридорі дизайнерської студії.

Чергове освітлення передбачається для дизайнерської студії, а також включається в неробочий час для освітлення приміщень. З цією метою використовується частина світильників робочого освітлення.

4.7.2. Забезпечення пожежної та вибухової безпеки

В офісі вибухові та пожежо-небезпечні речовини і матеріали – це комп'ютерна техніка, електричні прилади (лампи, обігрівачі, зарядні пристрої мобільних телефонів, електрочайники), документи, папір.

Комп'ютерна техніка (комп'ютери, принтери, сканери, ксерокси ті ін.), електричні прилади, дроти, розетки за класифікацією пожежовибухо-небезпечності речовин та матеріалів відноситься до горючих (речовини та матеріали, які здатні до самозаймання, а також займання від джерела запалювання і самостійного горіння після його вилучення), важкозаймистих (які займаються від порівняно потужного джерела запалювання).

Документи, папір, робочі креслення, ескізи – горючі, легкозаймисті (тобто займаються від джерела запалювання незначної енергії (сірник, іскра) без попереднього нагрівання).

Можливі місця та причини загорання і вибухів:

1. експлуатація на робочому місці або в спеціально відведених місцях електроприладів та оргтехніки в несправному стані;
2. експлуатація справного електричного обладнання поряд із легкозаймистими предметами;
3. спалах електропроводки із-за перевантаження електромережі;
4. не виконання правил пожежної безпеки (не правильне поводження з електроприладами, комп'ютерною технікою, а також паління в недозволених місцях, залишені без нагляду обігрівальні прилади).

Дизайн-студія згідно з НАПБ Б.03.002-2007 "Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною безпекою" відповідає категорії Д (негорючі речовини та матеріали в холодному стані).

Було встановлено два димових датчика СПД-3.2., така конфігурація дозволить контролювати появу диму на ранніх стадіях пожежі.

Шляхи евакуації при пожежі: з приміщення при пожежі працівники потрапляють в широкий коридор, звідти на сходову клітину, по сходам в безпечну зону. Також є запасний вихід, це дозволяє людям розосередитися по території будівлі, і в випадку захаращення одних сходів під час пожежі завжди є інший запасний вихід. Відчинення дверей передбачено у напрямку евакуації (НАПБ А.01.001-2004 Правила пожежної безпеки в Україні).

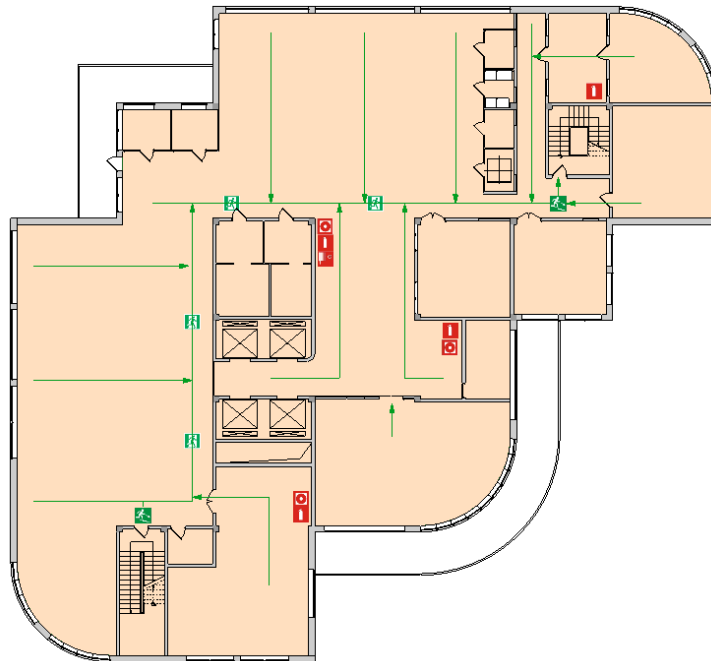

Рис. 4.5. Схема евакуації 2-го поверху

Висновки до четвертого розділу

1. Визначено особливості розташування БЦ «Юніон», де буде проектуватися офіс ІТ – компанії «Terrasoft».

2. Концепція інтер'єру полягає у створенні просторового і презентабельного приміщення з сучасними меблями в контрасті з класичними елементами декору.

3. Досліджено особливості композиційних побудов в планувальному рішенні офісу. Комплексне вирішення функціонально-ергономічних предметів забезпечення комфортного рівня внутрішнього простору дозволить досягти

оптимального рівня ергономічних властивостей предметно-просторового середовища для комфортного перебування робітників в офісі.

4. Досліджено максимально ергономічне функціональне зонування для комфортного перебування робітників у приміщеннях офісу.

5. Проведено усі заходи по усуненню небезпечних та шкідливих чинників впливу виробничих факторів на людину покращать загальний стан здоров'я та комфорт перебуваючи персоналу та гостей у приміщеннях комплексу.

6. Запроваджено усі заходи з пожежної безпеки: використано протипожежну автоматику та вогнетривкі матеріали, зроблено плани пожежної евакуації

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

За результатами проведених досліджень можна зробити такі висновки:

1) Досліджено еволюцію офісних будівель та формування їх простору та середовища, що передбачає пошуки нових стильових ознак в об'ємно-просторових рішеннях та інтер'єрах на сучасному етапі розвитку архітектури.

2) Виявлено необхідність вибору функціонально-планувального вирішення при проектуванні офісу, що забезпечує: чіткість функціонального процесу; застосування технологічного обладнання з раціональним використанням його потужності; створення необхідного комфорту для персоналу.

3) Розроблено та запропоновано основні прийоми формування дизайну внутрішнього середовища офісу (кольорове вирішення, предметне наповнення), що дозволить: підвищити якісний рівень комфортних умов перебування в офісі; добитися цілісності внутрішнього простору; виявити його індивідуальність.

4) Сформульовано основні особливості формування і розвитку дизайну інтер'єрів: функціональна доцільність (інтеграція типологічних, технологічних, конструктивних вимог); економічна ефективність (раціональність обраних варіантів); комфортність (відчуття стану задоволення, спокою, благодійного впливу на працівників; екологічність дизайнерських рішень; художня виразність розроблених рішень (мати індивідуальну і естетичну виразність об'ємно-

просторових рішень внутрішнього простору, елементів предметного наповнення).

5) Для виконання проектної частини роботи розроблено дизайн-концепцію офісу, що будується на основі технологічності, економічній ефективності і функціональності процесу, що передбачає створення затишного, комфортного офісного простору.

6) Комплексне вирішення функціонально-ергономічних приміщень забезпечення комфортного рівня внутрішнього простору офісу дозволить добитися оптимального рівня ергономічних властивостей предметно-просторового середовища життєдіяльності людини, комфортного перебування персоналу у будівлі БЦ і вийти на новий якісний рівень вирішення проблеми гуманізації архітектурного середовища.

7) Розроблено пропозиції дизайнерського пошуку: інженерно-технічні та предметно-просторові рішення; вибір обладнання, меблів, світильників та систем освітлення, що дозволить добитися індивідуального, гармонійного, естетично завершеного вирішення простору офісу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН В.2.2-9-2009. Громадські будівлі та споруди. Основні положення. – К. : Держбуд України, 2010. – 49 с.
2. ДБН В.2.2-28:2010- Будинки адміністративного та побутового призначення.- К: Мінрегіонбуд України, 2011.- 28 с.
3. ДСТУ Б А.2.4-4:2009 Основні вимоги до проектної та робочої документації.- К. : Мінрегіонбуд України, 2010.- 42 с.
4. ДСТУ Б А.2.4-7:2009 Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень.- К. : Мінрегіонбуд України, 2010.- 72 с.
5. Вартапетова А.Е. Архитектурно-планировочные принципы организации офисных объектов: автореф. дис. На соискание уч. степени канд. Архитектуры: спец. 05.23.21 «Архитектура зданий и сооружений. Творческие концепции архитектурной деятельности»/ А.Е.Вартапетова. – М.,- 2010. – 31 с.
6. Вычегжанина Н.Ю. организация офисного пространства как способ повышения продуктивности работы сотрудников // Вісник ХДАДМ . — 2014. —№ 1. —С. 14—19.
7. Кісельова А. В. Особливості архітектурно-планувальної організації внутрішнього простору офісних будівель / А. В. Кісельова, Н. Є. Новосельчук // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв . Мистецтвознавство. Архитектура. - 2009. - № 4. - С. 53-57.
8. Лебедева Т. В. Эргономический принцип в проектной деятельности. - В кн.: Человек и среда: психологические проблемы / Лебедева Т. В. - Таллин, 1981.- 239 с.
9. Нойферт Э. Строительное проектирование / Пер. с нем. К. Ш. Фельдмана, Ю. М. Кузьминой; Под ред. З. И. Эстрова и Е. С. Раевой. - 2-е изд. - Москва: Стройиздат, 1991. - 392 с.: ил
10. Олійник О.П. Основи дизайну інтер'єру: навч. посібник / О.П. Олійник, Л.Р. Гнатюк, В.Г. Чернявський. – К.: НАУ, 2011. – 17 с.
11. Рунге В.Ф. , Ю.П.Манусевич - Эргономика в дизайне среды /В. Ф. Рунге - М.: Архитектура – С,2006. – 157 с.
12. Рунге В.Ф. Эргономика и оборудование интерьера: учеб. пособ. / В.Ф. Рунге — М.: Архитектура, 2005. – 160 с.
13. Семікіна О. В. Умови, що впливають на формування архітектури сучасного офісу / Семікіна О. В. // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – 2007. – № 17. – С. 307-311
14. Устин В.Б. Композиция в дизайне. Методические основы композиционно-художественного формообразования в дизайнерском

- творчестве: учебное пособие. – 2-е изд., уточненное и доп./ В.Б. Устин. – М.: АСТ: Астрель, 2007. – 239 с.
15. Шпара П. Е., Шпара И. П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – К.: Вища шк, 1989. – 247 с.
16. 3d модели [Электронный ресурс] // 3ddd: [сайт] / — Режим доступа: 3ddd.ru/3dmodels (20.01.16).—Загол. з екрану
17. Класифікація громадських будівель [Електронний ресурс] // Особливості проектування та будівництва громадських будинків : [сайт] / — Режим доступу: http://stud.com.ua/27025/tovarovnavstvo/osoblivosti_proektuvannya_budivnitstva_gromadskih_budinkiv (18.04.16).—Загол. з екрану.
18. Шпаклівки та штукатурки [Електронний ресурс] // Caparol: [сайт] / — Режим доступу: <http://www.caparol.ua/produkti/shpaklivki-ta-shtukaturki.html> (09.04.16).—Загол. з екрану.
19. Підвісні рейкові стелі [Електронний ресурс] // Bezturbot: [сайт] / — Режим доступу: <http://bezturbot.in.ua/pidvisni-rejkovi-steli.html> (12.04.16).—Загол. з екрану.
20. Проектування. Дизайн інтер'єру офісного центру: методичні рекомендації до виконання курсової роботи уклад.: О.П.Олійник, Л.Р.Гнатюк, Н.А.Колосова. – К.: НАУ, 2008. – 32 с.
21. Еволюція дизайну інтер'єру офісних просторів ІТ-індустрії
ОВ Полякова, СС Кисіль, ТВ Булгакова, ЮВ Півніцька - Art and Design, №4 2019 науковий фаховий журнал (розділ Мистецтвознавство. Технічні науки)
22. Горюнова, Ю.А. Феномен дизайна в культурі соціума тема диссертации и автореферата по ВАК РФ 24.00.01, кандидат философских наук

ДОДАТКИ